

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., poza 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 80 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z dnia 1. listopada b. r. mianować najłaskawiej dziekana i proboszcza w Leżajsku Mikołaja Rozdzielskiego, dziekana i proboszcza w Barzece Jana Ładyżyńskiego, wreszcie dziekana i proboszcza w Sanoku Bazylego Czernarnika honorowymi kanonikami gr. kat. kapituły katedralnej w Przemyślu.

Stosownie do rozporządzenia wys. c. k. ministerstwa z dnia 26. maja b. r. l. 1378 ukonstytuowało się na dniu 10. października b. r. gremium aptekarskie dla Galicyi wschodniej z siedzibą we Lwowie i wybrało mag. pharm. Gabriela Müllinga przewodniczącym, mag. pharm. Karola Mikolascha zastępcą przewodniczącego, mag. pharm. Kaliksta Krzyżanowskiego sekretarzem, wreszcie Dra. Chemii Tytusa Zarzyckiego; i magistrów pharm. Władysława Tepe i Jędrzeja Kochanowskiego członkami komisji egzaminacyjnej dla egzaminów tyrocyjalnych.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 4. listopada 1874.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 14. listopada.

W komisji budżetowej Izby deputowanych powtórzyły się sceny zeszłoroczne pomiędzy polskimi a ruskimi deputowanymi z tą tylko różnicą, że starcie było mniej gwałtowne a atak nierównie słabszy. Nie mówiono już wiele o „ucisku narodowości ruskiej“ a skargi na brak szkół z ruskim językiem wykładowym w wschodniej części Galicyi nie były poplątane z różnorodnymi wycieczkami na całkiem inne role i rekryminacyami przeciw instytucjom, które nie mają łaski u deputowanych ru-

skiej narodowości. Takie przynajmniej wrażenie sprawiły na nas sprawozdania wczorajszych dzienników, które powtarzamy poniżej na właściwym miejscu. Jest jeszcze jedna okoliczność godna uznania w tej sprawie. W ubiegłym roku prasa wiedeńska roznamiętniona udziałem w galicyjskiej walce wyborczej skorzystała z podobnej sposobności, ażeby na polską narodowość i na pewne instytucje publiczne w Galicyi cisnąć szeregiem dziwnych napaści i niesprawiedliwych insynuacji. Dzisiaj nasuwała się taka sama sposobność ale już nie poświęcono jej naczelnych artykułów, nie pofolgowano złościwości i tylko w niektórych dziennikach znaleźliśmy krótkie, choć uszczypliwe uwagi. Wolno nam więc pocieszać się nadzieją, że wreszcie stronnictwo wiernokonstytucyjne i jego organa zaczynają oceniać sprawę galicyjską w ten sam sposób jak oceniają stosunek mniejszości do większości w innych krajach koronnych. W każdym z tych krajów mniejszość ma na zawołanie mnóstwo skarg na „ucisk“ a cóż dopiero dzieć się musi w takim razie, jeżeli mniejszość wbrew dowodom statystycznym, żyje w ciągłym urojeniu, że właściwie posiada miljonową przewagę nad wrzekomą większością.

O powtórnym uwięzieniu hr. Arnima telegram doniósł tak lakonicznie, jak gdyby polował na efekt. W pierwszym rzędzie nasuwa się przypuszczenie, że hr. Arnim w skutek posądzenia o zamiar ucieczki dostał się ponownie do więzienia. Ale w sprawie tej istnieje tyle wątpliwości, tyle zagadek niewyjaśnionych, że trzeba z rezygnacją oczekiwać dzienników berlińskich albo dalszych telegramów o prawdziwym powodzie tego wypadku.

Statystyczne zestawienie wszystkich tegorocznych uzupełniających wyborów we Francyi najlepiej wskazać nam może, jakimi siłami rozporządzają stronnictwa polityczne, które z nich poniosło klęskę i które najwięcej się wzmoгло. Od 1. stycznia do 8. listopada odbyło się we Francyi razem 17 wyborów uzupełniających, z opróżnionych 17 mandatów należało 5 do legitymistów, 4 do orleanistów, 4 do stronnictwa konserwatywno-republikańskiego a 4

do stronnictwa skrajno-republikańskiego. Z tych mandatów otrzymali po uzupełnianych wyborach: 7 konserwatywni republikanie, 5 skrajni republikanie a 5 bonapartyści. Po zestawieniu ostatnich cyfr z poprzednimi, okaże się następujący wynik: legitymiści stracili niepowrotnie 5 mandatów a orleaniści 4 mandaty. Stratą tą podzielili się trzy inne stronnictwa, a mianowicie: skrajno-republikańskie zyskało 1 mandat, konserwatywno-republik. 3 mandaty, a bonapartyści 5 mandatów. Nazwiska tych pięciu deputowanych bonapartyści są następujące: Sens, Delisse-Engrand, baron Bourgoing, Prevost de Launay i książę Mouchy. Pierwszy i drugi wybrani zostali w departamencie Pas de Calais w miejsce dwóch legitymistów Renequensena i Foulera de Rellingue, trzeci w departamencie Nievre w miejsce zagorzałego orleanisty generała Ducrot, czwarty w departamencie Calvados w miejsce konserwatywno-republikańskiego Parisa, a piąty w departamencie Oise w miejsce orleanisty Perrota. Cyfry te potwierdzają wszystko, cośmy dotąd pisali o postępie bonapartyistów. Dopiero po takim zestawieniu dat można powziąć trafne wyobrażenie o prawdziwym stanie rzeczy, bo wśród wyborów wrzaskliwa prasa republikanka umie zasłaniać swoje klęski a odkrywać tryumfy tam, gdzie ich właściwie niema. Trafne spostrzeżenie nie zrobił po ostatnich wyborach francuskich jeden z dzienników orleanistycznych. Dawniej, tak opiewa to spostrzeżenie, bonapartyści nie mogli powiedzieć o sobie, że stanowią zaporę dla republikanów, a dziś powiedzieć można, że republikanie już nie mogą powstrzymać prądu imperyalistycznego.

Rząd włoski ma zapewnioną większość w parlamencie ale zawsze groźnym będzie dla niego wcale znaczny zastęp opozycji. Niebezpieczeństwo byłoby znacznie mniejszem, jeżeliby deputowani wszystkich stronnictw byli powolnymi głosowi patriotyzmu i na razie oddali się zupełnie uporządkowaniu stosunków skarbowych. Stosunki te są prawdziwie opłakane a dopóki tutaj nie nastąpi poprawa, dotąd nie ustąpi także rozstrój wewnątrz w wielu innych

kierunkach. Uwaga ta tyczy się głównie opozycji, która swoim postępowaniem na poprzedniej sessyi nieraz wesoło sprawiała wrażenie. Wszędzie bowiem dzieje się zazwyczaj tak, że opozycja przy rozprawie budżetowej stara się albo zupełnie odmówić środków potrzebnych rządowi albo przynajmniej zniżyć je do najskromniejszych rozmiarów. We włoskim parlamencie działo się całkiem inaczej. Tam lewica narzucała rządowi kredyty, których on nie żądał, przeciw którym nawet uroczyście się zastrzegła. Wszakże w roku ubiegłym minister wojny omal nie został zmuszony do wzięcia dymisy z powodu, że wciśnięto do jego budżetu niepotrzebną kwotę na fortyfikacje. Obecnie postępowanie takie zakrawałoby na lekceważenie parlamentu. Przed rokiem stosunek Włoch do Francyi różnił się znacznie od dzisiejszego. Minister spraw zagranicznych był wprawdzie pełen otuchy i uspokajał trwożliwe umysły, ale zawsze pesymiści mieli niejedną sposobność do wzniecenia obaw. Wskazywano zawsze na dwuznaczne stanowisko reprezentantów Francyi przy rządzie królewskim i u Stolicy Apostolskiej, wytykano Francyi, że nie cofa okrętu *Oreanoque* z Civitavechii pewnie dlatego, ażeby w danym razie mieć gotowy już punkt oparcia do osiągnięcia nieprzyjacielskich zamiarów. Dzisiaj powody te ustąpiły zupełnie. Francya uczyniła zadość wszystkim życzeniom włoskim a kto nie szuka napaści musi przyznać, że poglądy polityczne hr. Visconti Venosta były zupełnie trafne. Gdyby zatem i dzisiaj jeszcze opozycja zaczęła wojować w ten sam sposób jak przed rokiem, naraziłaby się na śmieszność, która w życiu politycznym bywa zawsze klęską najdotkliwszą.

Rada Państwa.

Komisya budżetowa Izby deputowanych obradowała d. 10. b. m. w dalszym ciągu nad budżetem państwowym na r. 1875 a mianowicie nad budżetem ministerstwa wyznań i oświaty. Załatwiono rozdziały: „Uniwersytety“ i „Szkoły średnie“. W preliminarzu rządowym wstawiono na te cele

SATYRY POLITYCZNE

Z XVIII. WIEKU.

V.

Jerzy Mniszech, marszałek nadworny koronny (Pyszniński) Adam Łódzia Poniński (Sobieberski) i Franciszek Kożuchowski cześnik kaliski (Poczeiwnicki) znany z dozwolonej przypowieści, zastosowanej do Skórczowskiego, o skórcie i kożuchu, a wykazującej, że wielu skórek na jeden kożuch potrzeba, przychodzą pospół do Sołtyka, by mu zamiar konfederacyi obwieścić.

Zabiera głos Mniszech, by z właściwą sobie dumą opowiedzieć, jakie zaszczyty i względy spotkały go ze strony ambasadora.

— Widząc się wczoraj — są jego słowa — z żoną moją na kompanii, przyjechał z nią do mnie, zaczął się przyjaźnić ze mną, oświadczać nieukontentowanie swe do dworu i żale rozpościerać. Nareszcie nietylko wydał nam deklaracyę, ale i poprzysiągł, że króla detronizować będzie, że mnie da najpiękniejsze ministerstwo.

— A mnie — przerywa mu Sobieberski — samowładny rząd skarbu.

— Wodzom — kończy Pyszniński — absolutny rząd wojska, Prywatowskiemu (Fr. Sal. Potockiemu) konsensus na wszystko synowi przedewszystkiem powyrabia, abyśmy tylko związek zrobili i Odstępskiego (Radziwiłła) marszałkiem obrali a w drugim narodzie Ujętyńskiego (Stanisława Brzosto-

wskiego, starostę bystrzyckiego a wkrótce potem, bo 3. listopada wojewodę inflantskiego).

Reflektuje w tak śmiałych zapędach swych gości Dobromyślski; nie chce wierzyć, aby „jedna noc“ miała wywołać tak nadzwyczajne zmiany w politycznych konstellacyach.

Mniszech dla poparcia przytacza rychłe wyniesienie Podoskiego, co jednak wcale nie przekonywa Sołtyka; owszem budzi to w nim pewne podejrzenie — sprawa, że „o Perekińczyku coś mu się na myśli wije“ a gdy Pyszniński woła, że to „jego stały przyjaciel“:

— Wieluś ty miał takich — rzecze — jednak gdy na Ciebie przyszła twoga, to apostołowie od Ciebie uciekli...

Poniński oczekujący z niewymownem pragnieniem chwili, w której obiecany sobie urząd obejmie, wtrąca, że „ta rzecz nie cierpi zwłoki“, na co biskup z przekąsem:

— W Pan chcesz się prędzej skarbem rządzić; dobre to rzeczy, dobrze go teraz dwór pomnożył.

— Zapewne — dodaje cynicznie Sobieberski — albowiem się nie wypościł do niego; po poście wielkim następuje wielka noc!

— Tylko W Pan ostrożnie jedź — napomina złośliwy Kożuchowski — żebyś sobie żołądka nie zepsuł.

Dotknięty nieco przymówkami Ponińskiego, prosi, by zaprzestano „żartów“ a Mniszech radzi się „uwiniąć“, zanim dwór o przygotowującym się związku dostanie języka.

Dobromyślski jakoby wieszczym (wedle autora sztuki) natchniony duchem, woła:

— Patrzcież, patrzcie, żebyście płoczej i ślepiej nie zrobili roboty, bo coś serce moje czuje, że to despoty (króla) robota — żeby was jak ptaków nie usidlił.

Zaręcza Pyszniński, że tak dawniej bywało, lecz teraz „nie dadzą się omamić“, bo będą mieli w swem gronie i Prywatowskiego (Potockiego).

— Ciż ludzie teraz, co i przedtem (to jest przy elekcji Poniatowskiego) odpowiada Sołtyk — a więcej ich teraz, zaczem proszę Cię i zaklinam na wszystkie przyjaźni, JMć. Panie Poczeiwnicki, nie odstępuj ich. Ty masz nieparcyjalną żarliwość, a gdyby można sprowadzić JM. Pana Szczerzwickiego (Wacł. Rzewuskiego) i J. Pana Monowierskiego (Fel. Czacki). Ci ludzie są mądrzy, pobożni, przeniknienia i poczeiwości rzadkiej. Niechże przynajmniej panowie Pyszniński i Sobieberski na ich zdaniu polegają, bo Prywatowski cały wiek swój tak się o dobro ojczyzny starał, żeby się sam zawsze czem oblowił.

Potwierdza to zdanie z właściwą sobie szorstką otwartością i niechęcią pan cześnik kaliski.

— On tam zapewne będzie chciał burmistrzować i swoje układać prywaty; nie pozwolić mu, to pewna zaraz różnica sentymentów...

Biskup krakowski jest za tem, aby go znosić, lecz „nie dać się tej burzącej wodzie rozlewać za brzegi“ — o Stanisławie Augustcie zaś wypowiada zdanie, zalecające się niezwykłym na ówczas umiarkowaniem — zdanie, którem tylko zbyt zbytnią skłonność do republikańskiej anarchii a wstręt do silnej władzy monarszej zarzucićby można.

— Moje zdanie jest, że despota królem jest dobrym, mądrym, i lepszego mieć

nie mogę. Opisać go prawami, aby wedle praw sprawiedliwie rządził — kraj wzmoćnić, aby nam sąsiedzi nie cisnęli się do naszych interesów, a tak i pokój i szczęśliwość w narodzie będzie.

Ale rozsądny głos Sołtyka, to — głos wołającego na puszczy. Lekce go sobie wąż Poniński i Mniszech. Pierwszy woła zuchwale:

— Już tam wszystko będzie dobrze gdzie my będziemy.

Drugi potwierdza słowa Sobieberskiego, powołując się na „pewność przyrzeczenia, deklaracyę i przysięgę prawie.“

Akt trzeci, w którym się „zmienia teatr“, zaczyna się w Radomiu naradą Igelstroma (Wykonywalskiego) Pilnowackiego, Repninowego sekretarza i Podoskiego nad środkami, jakich użyć należy dla dopięcia zamierzonego celu. Perekińczyk zawiadamia towarzyszy, że Potocki zbliża się już do miasta i to „z dość liczną czeladzią“.

Pilnowacki nie grzeszący widocznie odwagą, pyta lekliwie:

— Czy nie przyjdzie tu do bitwy, kiedy ma z sobą szlachtę i żołnierzy?

— Nie pokazujcie bojaźni po sobie — poucza dowcipnie referendarz — abyście ich lepiej ustraszili.

— Nasza potęga nigdy się nie ulegnie — zapewnia z butą Wykonywalski.

W końcu wydaje ksiądz referendarz rozkazy swym sprzymierzeńcom, w obec których gra rolę *alter ego* ich pana:

— Sam jedź do wojska — mówi zwracając się do Igelstroma — a masz czynić honory przejeżdżającym. Trzymaj w rygorze wojsko. A W Pan, Mości Panie Pilnowacki,

kwotę 10,644.343 zł.; sprawozdawca komisy dr. Suess wnosi o 396.550 zł. mniej. Prócz tego wniosł dr. Suess, ażeby komisya przyjęła dwie rezolucje; jedna została spowodowana skargami na podrożenie środków naukowych, a druga została wystosowana w tym kierunku, ażeby przy budowaniu gmachów dla szkół zwracano większą uwagę na praktyczność budowy, niż na architektoniczne wykończenie; rezolucje te przyjęto. — W skutek zapytania dep. dr. Giskry, oświadczył p. minister Stremayer co do wydziału teologicznego w Innsbrucku, że rząd stara się usilnie, ażeby z wydziału tego usunąć Jezuitów profesorów; obecnie wydział ten jest już właściwie w rękach Jezuitów; przez zamianowanie dwóch profesorów w czasach ostatnich zaznaczył rząd swe stanowisko.

Dep. Bond a interpelował p. Stremayera, co się dzieje z ustawą dla szkół realnych, uchwaloną przez sejm dalmatyński i z sprawą o zaprowadzenie w szkołach dalmatyńskich języka słowiańskiego? Dr. Stremayer odpowiedział stanowczo, że ustawy o szkołach realnych nie poda do sankcyi cesarskiej, że rząd nie zamierza zaprowadzać w Dalmacji języka słowiańskiego w szkołach, co do pewnych ułatwień zaś, polecono już dalmatyńskiej Radzie szkolnej, ażeby przedłożyła stosowne wnioski; wnioski te zostały właśnie nadesłane.

Przy obradach nad budżetem uniwersytetu w Graczu sprowadził dr. Giskra dyskusję na sprawę budowy gmachu dla akademii technicznej we Lwowie; przypominał ten mowca, że Izba deputowanych nie chciała dopuścić, ażeby budowę tego gmachu prowadzono kosztem państwa; zapytuje przeto dr. Giskra p. ministra, czy rząd zrobił jaki krok, aby uzyskać przeniesienie ustawodawstwa co do galicyjskich wyższych zakładów technicznych na państwo i czy może sejm galicyjski wziął w tej mierze inicjatywę? Dr. Stremayer odpowiedział, że plany budowy gmachu dla lwowskiej akademii technicznej bada rząd z największą skrupulatnością i że o ile możności stara się zniżyć wydatki; rząd nie mógł wystosować wezwania do sejmu galicyjskiego o przeniesienie ustawodawstwa co do galicyjskich wyższych zakładów naukowych na państwo; sejm galicyjski nie zrobił dotychczas użytku z przysługującego mu prawa, a dotychczas ma ciągle moc prawną statut przez rząd wydany.

Przy końcu tego posiedzenia wszczęła się bardzo ożywiona dyskusja wywołana oświadczeniem dep. Juzyczyńskiego, że dotychczas nie założono w Galicyi szkół przygotowawczych, z których uczniowie narodowości ruskiej mogliby przechodzić do gimnazyj niemieckich; przeciwie dokładają w Galicyi wszelkich starań, ażeby Rusinów wciągnąć do szkół polskich.

Minister dr. Stremayer: W roku szkolnym 1873/4 uczęszczało we Lwowie do gimnazyum akademickiego, w którym językiem wykładowym jest język ruski 323, do państwowego gimnazyum niemieckiego 344, a do gimnazyum polskiego Franciszka Józefa 746 uczniów. W tem ostatniem gimnazyum musiano we wszystkich klasach urządzić klasy paralelne, co było połączone z wielką niedogodnością tak, że na nastąpić

otwarcie drugiego gimnazyum polskiego we Lwowie. Niektórzy rodzice pragną posyłać dzieci do gimnazyum niemieckiego, ale tam potrzebny jest egzamin wstępny, którego wielu uczniów zdać nie może.

Dr. Kuranda. Rusini i Polacy, którzy chcą posyłać swe dzieci do gimnazyum niemieckiego, mogą to uczynić, jeżeli dzieci swe posyłać będą do szkół przygotowawczych. Dla czegoż nie istnieją takie szkoły? dla czegoż sprzeciwiają się założeniu takich szkół?

Dr. Suess. W Galicyi obowiązuje niestety ustawa o języku wykładowym i o szkołach średnich, która sprzeciwia się ustawom zasadniczym i równouprawnieniu narodowości; w interesie państwa i kraju życzyć sobie należy, ażeby przynajmniej na polu nauki nie było takich różnic.

Dr. Dunajewski. Kraj stara się we dług sił, aby każde dziecko pobierało nauki w języku ojczystym; ustawa krajowa obowiązuje jako ustawa i właśnie jako takiej strzedz jej muszą wszystkie władze.

Dr. Suess. Słowa te potwierdzają właśnie to, co powiedziałem. Kładziecie nacisk na to, iż obstajecie przy tem, coście zdobyli, ale na polu spraw szkolnych nie powinno być żadnej szczegółowej zdobyczy dla jednego szczepu ludowego. Uważacie to za zwycięstwo polityczne, że posiadacie ustawę, która ze stanowiska humanitarnego wzięta, uważaną być musi za wsteczną.

Dr. Dunajewski. Nie mówię ani o zwycięstwach ani o walkach. Więcej szkół nie możemy zakładać, jak fundusze pozwalają.

Dep. Juzyczyński. Jeżeli każde dziecko ma się uczyć w języku ojczystym, to dla czegoż w Galicyi wschodniej nie ma ani jednej szkoły ludowej, w którejby uczono w języku ruskim?

Dep. Gniewosz. Z bardzo prostej przyczyny, bo ani jedna gmina nie oświadczyła się za tem.

Sprawozdawca Suess. Zapytywano reprezentacyę gminną w Drohobyczu o to, a ustanowiony tamże komisarz rządowy upraszał o szkołę polską.

Dr. Dunajewski. Reprezentacyę gminną rozwiązano z powodu złego zarządu majątkiem gminy. O petycyi komisarza rządowego zgoła nie nam nie wiadomo.

Dep. Juzyczyński. Pewna gmina ruska, w której jest 99 dzieci ruskich a tylko 3 polskie, uchwaliła zaprowadzić język ruski, a krajowa Rada szkolna oświadczyła się za językiem polskim.

Przewodniczący dr. Herbst. O Galicyi nie może nam niestety dać wyjaśnienia p. minister oświaty. Szczerólna rzecz, że minister jest odpowiedzialny za całe państwo, a w Galicyi są osobne ustawy, według których nie może minister ani jednego nauczyciela tam mianować.

Tyle tylko znaleźliśmy w tej sprawie w *Wiener Zig.* i *Presse.* Sprawozdanie z tej dyskusji jest widocznie niedokładne.

Przy pozycy „Zakład naukowy techniczny w Krakowie” nadmienili sprawozdawca na posiedzeniu komisji budżetowej w dniu 11. b. m., że w tym zakładzie nie obsadzono ośmiu posad nauczycielskich, zdaje się przeto, że rząd zaniechał zamiaru reorganizacyi tego zakładu.

Dr. Dunajewski żąda stanowczego w tej mierze oświadczenia ze strony rządu.

Dr. Stremayer. Rząd postanowił utworzyć w Galicyi tylko jedną akademię techniczną, dla której uczyni wszystko co tylko będzie w jego mocy. Od kraju zależy urządzić drugi podobny zakład, rząd jednakowoż zamierza przekształcić technikę krakowską na wyższą szkołę przemysłową. Rokowania w tej mierze są w toku. Rządowi zależy na tem, ażeby w Krakowie był odpowiedni zakład techniczny w wskazanym kierunku.

Komisya, której przydzielono sprawę o stowarzyszeniach, odbyła d. 11. b. m. posiedzenie. Dep. dr. Fanderlik zapowiedział, iż wkrótce postawi wniosek zupełnego zniesienia istniejących ustaw o stowarzyszeniach a uchwalenia nowych. Dep. dr. Weigel wypowiedział życzenie, ażeby na posiedzenia tej komisji zapraszano reprezentantów rządowych, którzyby byli w stanie dawać wyjaśnienia w sprawach wątpliwych.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Stosownie do zapowiedzi, odbyli Najj. Państwo d. 11. b. m. wycieczkę do Pragi. Na dworzec kolei państwowej w Pradze, bardzo świetnie przystrojony, przybyli Najj. Państwo o godzinie 6. min. 5 wieczorem. Gdy pociąg zajeżdżał, niezliczone tłumy ludności powitały Najdostojniejszych gości entuzjastycznymi okrzykami. Hr. Pergen i dyrektor policyi radca dworu Cziblarz przyjęli Najj. Państwa i odprowadzili do wspaniałego salonu na dworcu kolejowym a stąd do przygotowanych dworskich powozów, otoczonych nieprzejrzaniem tłumami publiczności. Ulice miasta Pragi były wspaniale oświetlone. Najj. Pań jechał w odkrytym powozie z hr. Grünau, a Najj. Pani w powozie zamkniętym. W przejeździe przez ulice witała publiczność Najdostojnych gości entuzjastycznymi okrzykami. Ratusz płonął formalnie czerwonym i zielonym światłem. Napływ publiczności był tak wielki, że musiano wstrzymać jazdę powozami.

W pałacu królewskim przyjęła Najdostojniejszych Gości Cesarzowa Maria Anna. W przedsiönku pałacu oczekiwali przybycia Najj. Państwa: Najd. Arcyks. Ludwik Salwator, marszałek krajowy ks. Auersperg, br. Weber, generał baron Philippovich i burmistrz miasta Pragi, Hulesch. Do burmistrza odezwał się Najjaśn. Pan w te słowa: „Cieszy mnie, panie burmistrzu, że znowu jestem w Pradze; żałuję, że przybyłem tylko na krótki czas; przybędę jednak wkrótce i to na czas dłuższy”. — Najj. Pani podziękowała Huleschowi za uprzejme przyjęcie i dodała: „Dostojny mój małżonek opowiadał mi, jak świetnym było Jego przyjęcie podczas ostatniego pobytu w Pradze; w Parduicach było także bardzo piękne przyjęcie”.

Po pięcio-kwadransowym pobycie Najj. Państwa w apartamentach Cesarzowej Maryi Anny, nastąpił wjazd Najdost. Państwa z Pragi około godz. 8.

— Najjaśniejszy Pan sankcyonował ustawę o jednolitej pożyczce dla miasta Linca.

— Najjaśn. Pan nie zatwierdził wyboru księcia Franciszka Lobkowicza na marszałka czeskiej rady powiatowej.

Niemcy. W sprawie hr. Arnima zapisuje *Voss. Ztg.* pogłoskę wedle której hr. Hermann Anim-Boytzenburg miał być 9. b. m. przesłuchanym, lecz nie w sprawie znanych dokumentów tylko w sprawie korespondencyi z hr. Harry, którą znaleziono z Nasenheide. Chciano wy badać hr. Hermanna, co mu wiadomo o projekcie hr. Harry zajęcia kanclerstwa po ks. Bismarcku. Przesłuchanie to jednak nie wykryło nowych szczegółów. Na tem zakończono śledztwo wstępne, poczem akta zostały odesłane prokuratorowi, który widocznie musiał wnieść oskarżenie, skoro, jak to nam wczoraj doniesiono, hr. Arnim ponownie został aresztowany.

— W *Kreuztg.* „jakiś stary dyplomata” umieszcza uwagi o procesie Arnima i mówi między innymi: Jeżeli się zważy, jakie wrażenie cała ta sprawa robi w Europie, mimowoli nasuwa się obawa, czy ministerstwo spraw zagranicznych swem gorączkowem wezwaniem pomocy sądowej nie zaszkodziło więcej dobru powszechnemu, niż sam hr. Arnim, gdyby się nawet okazało, że świadomie zatrzymał owe papiery, których odpisy i koncepta znajdują się wreszta w archiwie tegoż ministerstwa.

— *Kurier Pozn.* donosi, że 10 b. m. wyjechały z Poznania wygnane Karmelitanki. Było ich dziesięć, a w tej liczbie Jądwiga hr. Wielhorska przeorysza i księżna Witoldowa Czartoryska. Pewna liczba osób towarzyszyła na dworzec Karmelitankom, które, jak mówią, udały się do Krakowa.

Francya. Ex-oficer St. Genest uskarża się w *Figaro*, że służba wojskowa straciła dziś dawny swój urok we Francyi i powiada, że armia francuska zamiast robić postępy, cofa się coraz bardziej, gdyż żołnierze, ochotnicy, podoficerowie i oficerowie uważają służbę wojskową jako stadyum przejściowe do zawodów cywilnych. Po tych uwagach pisze autor dalej: „Wszędzie spotykam się z dziełami i broszurami o odwieci; nie jest to patryotyzm — lecz niedorzeczność. Prawdziwy patryotyzm polega dziś w tem, ażeby spokojnie pracować w pułkach i ćwiczyć rekrutów”.

— Dzienniki francuskie zajmują się obecnie głównie wynikami ostatnich wyborów uzupełniających do Zgromadzenia narodowego. Monitor bonapartystów *L'Ordre* tryumfuje i powiada, że najważniejszym przy tych wyborach było to, iż 53.000 wyborców zadalo klam bezczelnym oszczerstwem rozpowszechnionym od kilku tygodni na cesarstwo i ks. Mouchy.

— Większa część rad departamentowych została już zamknięta. W radzie lyońskiej miało miejsce 7. b. m. ważne a zarazem dość groźne zajście. Rada ta zawetowała w ubiegłym roku 2400 fr. subwencyi dla robotników, którzy zwiędali wystawę wiedeńską. Na zapytanie członka rady

idź pilnuj swojego Odstępskiego. Ja tu zaczekam na Sobieberskiego, Pysznicznego, Prywatowskiego, Poczciwnickiego, a dopiero wraz do J. Pana Odstępskiego z wizytą pojedziemy i robotę zaczniemy.

Po ich wyjściu pozostałemu samotnie Połosciemu, na chwilę poważniejsze i uczciwsze myśli tłoczą się do głowy — wyrzuty samienia trapić go poczynają. Wyznaje on, że pośród zabaw i rozrywek zapomina o występku, jakiego się dopuszcza, lecz skoro go tylko ludzie opuszczają, przesładuje go myśl okropna, że „i wiare i wolność zgubić podjął się”.

— Zdradzam przyjaciół — przyznaje upokorzony — zdradzam wiare i kraj. Cóż ja robię? Jakowy mam w sobie charakter? Co ludzie, co potomność o mnie sądzić będzie? Wyniesiony będę przez Przemockiego na najwyższy po Staru szkiewiezu w ojczyźnie stopień, atoli przez jakowe szczeble wstępować mam na niego, trzeba mi wspaniałej rezolucyi. Trzeba ukolysać serce, uspić sumienie, zamknąć oczy, bym nie patrzył na ludzi, zatkać uszy, bym ich mów nie słyszał. Nagrodzi mi dostojność podłość, którą mi przyznają? przyszła powaga terażniejszej służby umysł — obfite skarby, zgryzotę sumienia? bo drożej wiare i wolność sprzedają, niż Judasz sprawiedliwość.

— Ale ten zwrot ku lepszemu nie trwa długo; ustępuje on niebawem grubym instyktom niepokromionej żądzy dostojństwa i dostatków. Myśl o nich zaćmiewa mu umysł, przygłusza głosy budzącego się sumienia.

— Wyjosem familią, będę miał obronę w senacie, na sejmach i sejmikach. Przy-

mnozę przyjaciół, będę miał wielbicieli różnych wiar, bo i (dysydentów), choć bez mego kosztu. Wystawimy kościoły, będę miał modlitwy i mauzolea a nareszcie co będzie potem, nie wiem — to wiem tylko, że dobrze siedzieć w tem krześle, w którym siedzieć będę...

Przerywa mu tę samotną ze sobą rozmowę wejście Sobieberskiego, który zjawiając się pierwszy, zauważa, że gospodarz ma „twarz coś smutną”. Składa to przyszły prymas na „niewczesną” z podróży.

Niebawem nadchodzi: Pyszniczy i Poczciwnicki. Pierwszy na pytanie, jak mu droga służyła, odpowiada że niczle, „było tu tak dobrze było, bo mnie złe słuchy za latują”. Wybierają się wszyscy do Radziwiłła, oczekują tylko na Potockiego.

Pyta Podoskiego Poniński, czy nie ma dla nich od Przemockiego listów lub instrukcyi.

— Na co W. Panu — brzmi odpowiedź — listy. Alboście nie mieli deklaracyi i przyrzeczenia? Instrukcyę zaś, co mamy robić, ma pan Pilnowacki i Wykonywalski.

Obruszony temi słowy Koźuchowski pyta:

— Alboż my mamy robić, co nam na piśmie przysłano?

— Ale nie to — broni się Podoski — nie to, bo to W. Pan prędko za słowa podchwytujesz, a ja mówię, że co ja mam z W. Panami traktować.

Zbija tę wymówkę pan cześnik kaliski, wystawiając, że referendarz, jako do związku należący, nie ma najmniejszej racyi do traktowania z współtowarzyszami. Przyciśnięty tak do muru Perekńczyk, siłą się

downieść, że lepiej, iż tego zadania podejmie się przyjaciel konfederacyi, aniżeli nieprzyjaciel lub co gorsza „faworyt despoty”.

— Wszak my przeciw despoty rządowi — upomina Poczciwnicki — i przeciw mocy jego żaźalenie zanieść i moc narodową okazać przyjechalibyśmy.

Nie wiedząc już, jakim wykrętem, odeprzeć słowa cześnika a bojąc się, by prawda zbyt wczesnie na wierzch nie wyszła, zbywa Podoski tę sprawę milczeniem, rozmowę zaś nader zgręcznie sprowadza na inny przedmiot, zwracając uwagę obecnych na butę i rozszczenia pana wojewody kijowskiego.

— Pono to wszystko będzie dobrze — mówi — o to tylko, że Prywatowski tę ma chimere, aby przeciw niemu wyjeżdżać i tryumfalny wjazd, jak do Capitolium, czynić dla niego — a ja tych prymatów nie lubię.

Koźuchowski, zwietrzywszy już, co się knuje, zapewnia, że się Potockiemu „tych pomp odechce”, skoro się dowie, „po co go tu sprowadzają”.

Zarzuca cześnikowi referendarz, że „już chrześ, co się jeszcze nie urodziło”, na co Poczciwnicki w lot mu daje odpowiedź:

— Ale jak się to urodzi, to W. Pan wraz pochowasz i wolność i wiare.

Podoski po nad tym „konceptem”, podobnym do konceptu Żwaweckiego — przechodzi do dziennego porządku i wzywa przytomnych, aby z nim szli do Radziwiłła i razem wyszli na przeciw Potockiemu. Mniszech jednak uprzedza go, że „Prywatowski już bez niego zwycięzki wjazd do Capitolium odprawil”.

— Niech przed wiktoryą tryumfu nie odprawia — mówi Koźuchowski a chcą nawrócić referendarza, dodaje: W. Pan zaś, gań koncepta, jak na złość wiernym Bogu i krajowi pokaż się a przynajmniej tak gorliwym jak Żwawecki (Zaluski).

Wehdozącego Potockiego wita Podoski napuszonym frazesem:

— Przytomność wasza W. Panie Prywatowski, i przytomność nas uszczęśliwia, i cały naród nasz w przemocy i bez rządu zostający tudzież część narodu w oppresyi zostająca, salwatorem cię głosi.

Zadowolony z głaszającego jego miłość własną pochlebstwa, w tymże samym tonie odpowiada wojewoda:

— Stargane siły na posługach publicznych przyjechałem ofiarować i dla W. Pana i braci i dla całej ojczyzny.

Mniszech pyta o szacowne zdrowie dygnitarza a Prywatowski skarży się na wielkie skwary, które go dręczyły w drodze.

Dowcipny cześnik, nie opuszczający żadnej sposobności, aby mógł popełnić jakiś dwuznacznik, puszcza złośliwy przyciniek.

— Tu będą większe upały; nie wiem, czy wytrzymamy.

Dowiadujemy się od Potockiego, że hetman Rzewuski i Czacki nie połączyli się z konfederacyą, „mając swoje skrupuły”.

Kończy się akt trzeci tłumem wyjściem wszystkich do księcia *Panie Kochanku*.

Durand, dlaczego kwota ta figuruje i w tegorocznym budżecie i dlaczego nie postąpiono z nią wedle uchwały rady, odpowiedział jenerał sekretarz prefektury Grandval, że delegaci robotników nie uczynili zadość poleceniom, gdyż zamiast studyować wystawę zajmowali się we Wiedniu polityką; że dalej rząd nie otrzymał jeszcze wszystkich w tej sprawie dokumentów i że wypłaci tę subwencję wtedy, gdy mu się podoba. Słowa te reprezentanta rządu wywołały wielkie oburzenie u większości rady; przyszło do ostrych wycieczek, a w końcu uchwalila większość na wniosek Duranda, że dopóty nie przystąpi do zawotowania budżetu, póki rząd nie rozda tej subwencji robotnikom wedle poprzedniej uchwały rady.

— Korespondent paryżki *Gaz kol.* donosi, że w Paryżu ma być założony nowy dziennik, którego zadaniem będzie pracować nad zjednoczeniem ras romańskich. Czasopismo to nosić będzie tytuł *Revue de nations romaines* i zamieszczać przytem artykuły w trzech językach, we francuskim, hiszpańskim i włoskim. Współpracownikami tego pisma będą najznakomitsi publicyści i literaci wszystkich stronictw, począwszy od klerykalnych a skończywszy na ultraradykalnych. Rzeczony korespondent domyśla się, że tendencja tego pisma skierowaną będzie przeciw Niemcom i protestantom.

— O burdzie studenckiej w szkole medycznej w Paryżu telegrafują do *Köln. Ztg.* pod dniem 10. b. m.: „Wczoraj miał klerykalny professor Chauffard pierwszy swój wykład tegoroczny w *Ecole de Médecine*. Kilka tysięcy studentów zebrało się w audytorium i na kurytarzu. Gdy Chauffard o godz. 5. wszedł do sali, rozległy się ze wstęch stron krzyki: *A bas la Calotte! A la porte le Jesuite! ta demission calottin! A bas le ministre Cumont!* Chauffard nie mógł przyjsć do słowa i musiał ustąpić z sali. Na kurytarzu ponowił się tumult, i dopiero dopiero policja koniec położyła. Następstwem tej żakowskiej burdy jest zamknięcie szkoły medycznej, o czem nam wczoraj telegraficznie doniesiono.

— *Liberté* dzieli deputowanych Zgromadzenia narodowego na następujące trzy kategorie: na zwolenników rządu, nieprzejednanych i neutralnych. Do zwolenników rządu zalicza *Liberté* 87 deputowanych umiarkowanej prawicy, 151 prawego centrum, 63 konserwatywno-liberalnych, razem 307 deputowanych. Do nieprzejednanych należą: 8 deputowanych ze skrajnej prawicy, 158 republikańskiej lewicy, 118 lewego centrum, razem 325 deputowanych. Do neutralnych liczy: 30 bonapartystów, 46 deputowanych skrajnej prawicy, 2 prawego centrum, 4 konserwatywno-liberalnych, 16 lewego centrum, razem 98 deputowanych, neutralnymi są oni dlatego, że głosują raz za rządem, drugi raz przeciw rządowi.

— Główne organa bonapartystowskie *Pays* i *Ordre* oświadczają godnie, że bonapartyści gotowi są wspierać rząd Mac-Mahona, jeżeli kwestya następcy po nim zostanie nierozstrzygnięta i jeżeli o kwestyi stanowczej formy rządu rozstrzygnie w r. 1880 plebiscyt.

— *Le XIX Siecle* podaje jako pogłoskę bardzo rozpowszechnioną, że miejsce jenerała Cisseya jako ministra wojny, zajmie jenerał Chabaud-Latour.

— W sferach rządowych panuje niezadowolenie z ostatnich wyborów. Wybory brakujące mają być przeto odwołane aż do ostatniej chwili, jaką naznacza ustawa. Nakazano czuwać bacznie na zabiegi bonapartystowskie przy wyborach municypalnych. Poseł hiszpański oświadczył dziś, że wiadomość o mniemanym pobycie Don Carlosa na ziemi francuzkiej, była zmyśloną.

Rossya. Z nad Amudaryi piszą do *Russk. Imo.*: „Stosunki w naszym najbliższym sąsiedztwie, po lewym brzegu Amu w chanacie Chiwy są bardzo naprężone. Zuchwałość Turkmenów rośnie z każdym dniem, tak, że rozboje ich sięgają już aż pod samą stolicę Chiwy. Turkmeni z Merw zaczynają rozpuszczać zagony, a jedna taka horda, licząca około 200 ludzi, złupiła niedaleko Pitajak Ataturkmenów i Uzbeków. Słychać, że bandy Turkmeńskie zamierzają zrobić napad na prawy brzeg Amu na terytorium bucharskie. Jesteśmy nie tylko gotowi na przyjęcie tych nieproszonych gości, lecz nawet wedle wszelkiego prawdopodobieństwa będziemy musieli nową na lewy brzeg zrobić wyprawę, aby między Turkmenami w Chiwie zrobić porządek zwłaszcza, że chan nie może sobie dać rady i wzywa naszej pomocy.“

Włochy. O wyniku wyborów do parlamentu włoskiego piszą z Rzymu 10. b. m.: „Do dziś wiadome były rezultaty wyborów w 375 kolegiach wyborczych. Tylko 193 kandydatów otrzymało większość potrzebną, w 182 okręgach musza nastąpić wybory ściślejsze. Wybrano dotychczas 83 kandydatów prawicy, 13 z prawego centrum,

13 z centrum, 49 z lewego centrum i 50 kandydatów lewicy. Ministrowie zostali wszyscy ponownie wybrani Uwagi godnym jest fakt, że w wielkich miastach nigdzie prawie nie przyszło do stanowczego wyboru. W Rzymie Garibaldi będzie musiał poddać się ściślejszemu wyborowi w dwóch okręgach wyborczych. W Turynie jeden tylko Lanza, był prezydent ministrów, wyszedł z urny, w trzech innych okręgach tego miasta odbyć się musza wybory ściślejsze, tak samo w Genui, Florencji, Bolonii, Weronie, Livornie i Messynie. Z dwunastu okręgów wyborczych neapolitańskich, dwa tylko dokonały stanowczego wyboru. Mężowie tacy jak Lamormora, Ricasoli, Peruzzi, Ferrari musza się poddać ściślejszemu wyborowi. Wyborci ich jednak jest prawie pewny. Deputowani opozycyi wybrani zostali po większej części w prowincjach południowych.“

Hiszpania. Zdaje się, że Karliści odstąpili już całkiem od oblężenia forteczki Irun. Sprawozdawca *New York Herald* doniósł już o tem 7. b. m. jako o rzeczy pewnej. Gdy przeciwnie korespondent *Vaterlandu* zapewnia, że bombardowanie trwało jeszcze 8. b. m. i ścigało mnóstwo cudzoziemców, którzy stojąc nad brzegiem rzeki Bidassoa przypatrywali się pękającym bombom i granatom. „Wczoraj pisze tenże korespondent, byłem tam także i udało mi się w towarzystwie kilku znajomych dostać się z Bayonny aż do baterji San Marcial. Ku wielkiemu zdumieniu zastaliśmy tam króla, który właśnie wydawał rozkazy, dowódczom baterji i adjutantom. Mówiono bowiem, że jeszcze wczoraj wieczór miał być przypuszczony szturm do fortu El Parke, który jak sito podziurawiony jest kulami karlistowskimi. Kolumny przeznaczone do szturmowania zaczęły się już szykować, gdy naraz wydano rozkaz przeciwny. Na zapytanie moje, co by to znaczyć miało odpowiedziano mi, że Loma na czele 6000 ludzi wyszedł z San Sebastian i stanął w Renteria o dwie mile od Irun, gdzie znajdują się przednie strażnice królewskie. Wysłał tam bezzwłocznie wszystkie zbędne bataliony w skutek czego szturm musiano odłożyć na później. Korpusem karlistowskim wysłanym przeciw Lomie dowodzą Ceballos i Valdespina.

— Między republikanami w Irun znajduje się także kilku prusaków. Jeden z nich, członek tajnej policji stoi zwykle na moście rzeki Bidassoa, a jeżeli czasem oddali się, zastąpiony bywa zaraz przez innego prusaka w uniformie hiszpańskim. Ten sam agent przebrany w suknie cywilne przyszedł był podczas oblężenia Bilbao do Don Carlosa pod pozorem ofiarowania mu swych usług. Udawał on w obozie karlistowskim rossyjskiego oficera, lecz później zniknął nagle i wypłynął w Sanduter. Agent ten ma jak się zdaje, specjalne polecenie aresztowania Don Carlosa, gdyby tenże kiedy przekroczył most na Bidassoa, co jednak prawdopodobnie nigdy nie nastąpi, bo Don Carlos nie ma potrzeby udawać się do Francji.

— Gandawski *Bien public* donosi o znacznym zwycięstwie odniesionem przez Saballsa pod Castellou w Aragonii. Szczegóły tego zwycięstwa podaje telegram z Perpignan 7. b. m.: „Saballs wysłał 700 ludzi, aby uderzyli na forteczkę Figueras. Załoga tej twierdzy, będąc znacznie silniejszą, zrobiła wycieczkę w nadziei, że uda się jej rozgromić zupełnie garstkę Karlistów. Obie kolumny republikańskie w sile 6000 ludzi wpadły w zasadzkę i zostały rozbite w puch (*urent taillées en pièces*) straciły 2 działa, 6000 zabitych i rannych, materiały wojenny i dużo jeńców.“

KRONIKA

— **Wybór uzupełniający** jednego członka Rady powiatowej w Nisku z grupy większych posiadłości rozpisaną został na 10. Grudnia b. r. Wybór ten odbędzie się w Nisku o godzinie i w lokalnościach wskazanych w kartach legitymacyjnych, które otrzymają wyborcy od c. k. Starosty.

— **Wybór uzupełniający** czterech członków Rady powiatowej Pilźnieńskiej z grupy gmin wiejskich rozpisaną został na 9. Grudnia wybór zaś jednego członka z grupy większych posiadłości na 10go Grudnia b. r. Wybory te odbędą się w Pilźnie. Wyborcy otrzymają od c. k. Starosty karty legitymacyjne, w których im wskaże godzinę i lokalność wyborów.

— **W teatrze** dziś opera w 5 aktach G Mayerbeera, libretto Scribego, *Hugenoci*.

— **Park kolei Karola Ludwika** wykazuje obecnie następujące liczby. Kolej ta posiada 3637 wozów między którymi 1 wagon dworski, cztery salonowe, dwa komisjonalne, 41 kombinowanych osobowych I. i II. klasy, 2 kombinowane wagony trzech klas i 24 kombinowane wagony II i III klasy. Następnie wchodzi w tę liczbę 15 wagonów I, 67 wagonów II, i 140 wagonów III klasy. Jest nad-

to w ruchu 61 lorów (*Kipp-Lourys*), 200 wagonów węglowych, 317 otwartych wozów ciężarowych, 265 wozów na bydło, 178 na nierogaciznę, 45 na konie 2141 krytych wozów ciężarowych, 75 wozów dla konduktorów i 30 pocztowych. W przeciągu najbliższych dwóch miesięcy pomnożony ma być park jeszcze o 20 wagonów na węgle.

— **Zmiany na kolei Karola Ludwika.** Sześć stacji w Tarnowie Bruno Mutka mianowany został szefem stacji w Podwoleczyskach. — Kassyer frachtowy, J. Szapszkowski przeniesiony został ze Lwowa do Tarnowa jako kierownik magazynu frachtowego — Oficyał Hipolit Macierzyński z Tarnowa powołany został do Dyrekcji ruchu we Lwowie.

— **Na pogorzalców gorlickich** złożono w konsulacie austro-węgierskim w Jassach ze składki publicznej, zebranej przez kapelmistrza tamtejszego p. Józefa Jacobsitsa, kwotę 54 zł. w. a. Kwota ta przesłana została na ręce komitetu niesienia pomocy pogorzalcem gorlickim.

— **Biało dziś u nas na dworze**, gdyż przez cały dzień wczorajszy i noc całą przyszył dość rzęsiasty śnieg. Zima więc od razu rozgościła się u nas na dobre.

* **Regulamin dla fiaków i dorozkaczy.** Wysokie c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 22. września b. r. na l. 41106 zatwierdziło nowy regulamin dla fiaków i dorozkaczy we Lwowie uwzględniający wszelkie słuszne wymagania publiczności. Regulamin nowy wkrótce wejdzie w życie i potrzbne w tym celu przygotowania już poczyniono.

* **Niegodziwa matka.** Wczoraj około godz. 10 wieczór usłyszano na dziedzińcu kamienicy pod l. 34 przy ulicy Sobieskiego w kanale kwilące dziecię, które po jakimś czasie z kanału wydobyło, lecz już nieżywe. Według oświadczenia w tej samej kamienicy zamieszkałego lekarza dra Reischera dziecię to dopiero co było narodzone. Z policyjnego dochodzenia okazało się, że matką tego dziecięcia jest Lifcia Szwarz rodem z Magierowa, licząca lat 18, stanu wolnego, służąca u właściciela tej samej kamienicy. Okrutną matkę, która sama zapewne wrzuciła dziecię do kanału; oddano tymczasowo jako chorą do szpitalu

* **Aresztowano wczoraj** Kseńkę Dubiową, stróżową, za kradzież kartki zastawniczej na siedm sznurków korali z zamkniętej skrzynki Parańki Szmigielskiej, w domu pod l. 45 przy ulicy Łyczakowskiej; tudzież Filipa Knapa parobka, w łaźni przy ulicy Żółkiewskiej za kradzież pugilaresu z 2 złr. postugującemu tamże drugiemu parobkowi.

* **Znaleziony kulezyk.** Wczoraj odebrano Pawłowi Szurmie włocianinowi z Waniowa jeden kulezyk złoty, z niebieską i białą emalią, który znalazł na ulicy i chciał sprzedać na placu Krakowskim.

* **Ogień w stajni.** Wczoraj o godz. 6. wieczorem wszczął się pożar w stajni h telu Kuhna przy ulicy Karola Ludwika, lecz wkrótce dzięki spiesnej pomocy miejskiej straży ogniowej został ugaszony. Spaliła się tylko słoma w stajni i surdut woźnicy Michała Szeremety, przez nieostrożność z którego właśnie powstał ogień. Woźnica ten będąc zatrudniony w stajni, przylepił do ściany świecę, i z tą wypadek.

— **Towarzystwo akademików polskich w Wiedniu „Ognisko“** nadesłało nam sprawozdanie z czynności swych w roku ubiegłym i w części roku bieżącego, z którego przedewszystkiem okazuje się, że jakkolwiek warunki materyalne w owym czasie były trudniejsze niż w latach dawniejszych, „Ognisko“ zachowując wytrwale obrany kierunek, umiało zjednać sobie szacunek w pośród obcego społeczeństwa, ściśle związać węzłem koleżeńskim grono młodzieży polskiej w Wiedniu, a tak niejedno pożyteczne dzieło przyprowadzić do skutku. Szczególnie podnieść należy założenie w tym czasie kasy pożyczkowej, w celu udzielenia potrzebującym kolegom doraźnej pomocy. Stowarzyszenie serdecznie składa podziękowanie szanownym członkom wspierającym, którzy przyczynili się hojnymi datkami do pomoczenia zasobów tej kasy, jak niemniej wydawcom i redaktorom czasopism polskich, które czytelnicy „Ogniska“ bezpłatnie przysyłały egzemplarze swych wydawnictw. Ruch kasowy „Ogniska“ w roku 1873/4 przedstawia się w następujących cyfrach: dochód wynosił ogółem 414 zł. 16 ct., rozchód 237 zł. 61 ct., pozostała zwyżka kasowa w kwocie 176 zł. 55 cent. z której 104 zł. 46 ct. znajduje się w kasie pożyczkowej, 22 zł. w funduszu rezerwowym a 50 zł. 9 ct. stanowi fundusz obrotowy. Sprawozdanie zaznacza w końcu, że rok bieżący zaczyna się dla Towarzystwa pod pomyślniejszą wróżbą, gdyż przy rozbudowanym między młodzieżą udziale, liczba członków wynosi obecnie 70. Dnia 6. b. m. nastąpił wybór nowego wydziału i funkcyj onaryuszy; przewodniczącym jest obecnie p. J. Sochacki, sekretarzem p. Edward Krzyżanowski. „Ognisko“ zajmuje się także następczaniem uzdolnionych nauczycieli domowych; adres lokalu jego w Wiedniu: *Stadt, Blutgasse* nr 9.

— **Akademia umiętności.** Na posiedzeniu Komisji fizyograficznej odbytem dnia 7. b. m., po rozdanu sprawozdania za rok

1873 Tom VIII, Przewodniczący zawiadomił: że p. Franc. Popiel z Kotowej Woli nadesłał 50 złr. na poparcie prac Komisji; że Wydział nauk przyrodniczych i lekarskich zatwierdził wybór członków: pp. Henryka Wachtla, Ireneusza Stengla i Edw. Majewskiego; że Komitet Tow. gospodarczego galicyjskiego udzielił Komisji wiadomości o zbiorach rolniczych z r. 1872, prosząc zarazem Komisję o zdanie w rzeczy podzielu wschodniej Galicji na strefy gospodarcze. Dr. Wierzejki złożył rozprawę o owadach błonkowatych (błonkówkach); prof. Lomnicki sprawozdanie z badań geologicznych okolicy Złotej Lipy; p. Stan. Olszewski poglądy na formację trzeciorzędna Podola galicyjskiego; prof. Kolbenheyer wymiary barometryczne wznieśienia nad poziom morza okolicy Białskiej; prof. Alth, rozprawę p. Henr. Waltera o przecięciu geologicznem po linii kolei żelaznej z Chyrowa do Łupkowa; Prezes Akademii list p. Wład. Przybysławskiego objaśniający załączone okazy warstw geologicznych, przebitych w czasie kopania studni do 21 metrów głębokości w Czortkowie; p. Emeryk Turczyński dodatek do spisu roślin z okolicy tarnopolskiej; prof. Czryniański rozbiór chemiczny 25 okazów węgla krajowego, dokonany w jego pracowni przez p. Giermańskiego. Dalej zawiadomił Przewodniczący o odebraniu i przeniesieniu do Muzeum Komisji pięknego zbioru ptaków krajowych hr. Kazimierza Wodzickiego, którego możolnem oczyszczeniem i ustawieniem zajmował się p. Prohaska; że p. Kamiński z Nowego Targu nadesłał skamieliny z Rogoźnika, Maruszyny i Szaflar; że p. Zaręczny sporządził kartkowy spis roślin znajdujących się w Zbiorach Komisji na dwie ręce; jeden z nich pozostanie ułożony w alfabetycznym porządku a drugi uклада się w porządku systematycznym. Tenże uклада zbiór geologiczny a po ukończeniu tej pracy będzie uкладаć zbiory entomologiczne, zabezpieczone tymczasowo od możliwych uszkodzeń. W końcu uchwalono rozpocząć druk materyałów gotowych do IXgo Tomu Sprawozdania Komisji za rok 1874.

** **Wybór uzupełniający** dwóch członków Rady powiatowej z grupy większych posiadłości odbył się dnia 10. b. m. w Brzozowie. Wybrani zostali jednogłośnie pp. Konstanty Bobczyński, właściciel dóbr ziemskich i Rudolf Reizenstein, dzierżawca dóbr.

** **Zwłoki dziecięcia** płci męskiej znaleziono dnia 29. października w rzecze płynącej przez miasto Ropczyce. Na drugi dzień uwieziono okrutną matkę, która przyznała się do winy.

** **Pożar.** Dnia 10 b. m. nad ranem na folwarku dworskim w Rzepniowie, w starostwie Kamioneckim, z niedocieczonej dotychczas przyczyny wybuchł pożar, który rozszerzywszy się szybko, zniszczył wszystkie budynki gospodarskie z całą tegoroczną kresencją w zbożu i paszy, tudzież z sprzętami i narzędziami gospodarczymi. Szkoda ogólna wynosi do 20.000 zł., podczas gdy spalone przedmioty ubezpieczone były w Krakowskiem Towarzystwie ogniemem tylko na 7000 zł. Śledztwo karne co do przyczyny pożaru jest w toku.

— **Prezesem peszteńskiej Akademii muzycznej** ma być mianowany Franciszek Liszt.

— **Dwanaście taktów.** Z powodu przedstawienia *Fausta* Gounoda w Brukseli zdarzył się niedawno charakterystyczny spór między dyrektorem opery a dwoma Anglikami, którzy zauważywszy, że w scenie przy oknie wypuszczono 12 taktów, żądali zwrotu pieniędzy za swoją lożę. Dyrektor zgodził się na zwrot nie całej wszakże sumy, lecz tylko tej kwoty, jaka za niewysłuchanie dwunastu taktów uszkodowanym przypaść powinna. Propozycja ta zmieszala nieco excentrycznych synów Albionu i zniewoliła ich do zrzeczenia się dalszego poszukiwania mniemanych strat swoich.

— **Przyrząd pomocniczy dla matematyków.** *Gaz. Warsz.* donosi, że p. Mościcki student, drugiego kursu petersburskiego instytutu inżynieryi, wynalazł przyrząd mechaniczny do rozwiązywania równań trzeciego i czwartego stopnia. Rysunki i obliczenia wynalazca podobno już złożył gdzie należy, celem uzyskania przywileju na swój wynalazek.

— **Orkan** spustoszył okropnie wschodnią Jamaikę. Donosi o tem telegram z Kingstonu pod dniem 5. b. m.

— **Znów para kochanków** skończyła samobójstwem w nocy na 11. b. m. w hotelu „pod złotym jeleniem“ w Preszburgu. Młodzi ci, nieszczęśliwi kochankowie pochodzili z Czech; on, Artur Bruckner, prawnik, z Pragi, ona niewiadomego dotąd nazwiska, z Budziejowic. Bruckner postrzelił się śmiertelnie, lecz żyjącego jeszcze odwieziono do szpitalu; jego biedna kochanka zaś 20 letnia bardzo przystojna bruneta, zginęła na miejscu od strzału w skroń. Z pozostawionego przez Brucknera listu wypływa, że przyczyną samobójstwa kochanków były przeciwności doznawane w zamierach, oraz straty materyalne.

— **Słownik języka litewskiego** Profesor pruski Kurszat ułożył słownik języka litewskiego i niemieckiego, w którym jak powiada, przykłada wszelkich starań, ku odbudowaniu na zasadzie mowy ludu, czystego dya-

GŁOSY PUBLICZNE.

lektu litewskiego, przyproszonego obecnie w książkach germanizmami i polonizmami. Oświadcza też, że podjął tę pracę na pożytek swoich rodaków Litwinów pruskich, których liczą obecnie 150.000 głów, a którzy zagrożeni są skażeniem mowy rodzinnej lub nawet zupełnym zniemieniem.

— **Z przyłądka Dobrej Nadziei** dochodzą wiadomości, że ostatnimi czasy odkryto znów na obszarach południowej kończynej Afryki, mianowicie nad rzeką Blyde, bardzo obfite w złoto przestrzenie.

— **Jaka bieda panuje** w uboższej klasie ludności w Wiedniu, przekonywa okoliczność, podniesiona przez dzienniki tamtejsze, że w jednym z wiedeńskich banków zastawnych na licytacji niedawno odbytej sprzedano 700 par butów i trzewików, niewykupionych przez strony, które je zastawiły.

— **Wielki obraz Murilla**, przedstawiający św. Antoniego, który zdobył ściany kościoła katedralnego w Sewilli, jak donosi depesza madyryka w *Agence Havas*, w tych dniach został przez nieznanego sprawcę skradziony. Ciekawa to istotnie, jak złodziej z kościoła wynieść mógł tak wielkich rozmiarów obraz.

— **Wykopisko.** Przy kopaniu rowów na gruntach wsi Warszawki — w gubernii Płockiej — znaleziono skamieniałe rogi jelenia jaskiniowego, o kilka łokci pod powierzchnią ziemi, w czarnym torfistym namule, między pniami poczerwiałej dębiny. Rogi te w dobrym są stanie wraz z kością na której są osadzone, i znajdują się obecnie w Warszawie. Są przypuszczenia, że zwierzę które nosiło te rogi, zapadło się podczas jakiegoś przewrotu w naturze wraz z lasem, po którym pozostały stwardniałe dęby.

— **Na upominek obywatelski** dla uczestników wyprawy podbiegunowej zebrano dotychczas w samej Austrii, t. j. Przedlitawii sumę około 35.000 zł. Komitet zajmujący się tą składką odbył w tych dniach posiedzenie, na którym postanowiono z sumy owej 20.000 zł. użyć na upominek dla sześciu oficerów, którzy brali udział w wyprawie, zaś 15.000 zł. rozdzielić pomiędzy majtków, z których uwzględnieni będą przed innymi ci, co towarzyszyli Payerowi w wycieczkach pieszych na odkrytej ziemi „Franciszka Józefa”. Część przypadająca z ogólnej sumy na zmarłego podczas wyprawy maszynistę Kriża, otrzyma rodzina tegoż.

— **Ostatnie chwile dramaturga Kaisera**, zmarłego przed kilkoma dniami w Wiedniu, były bardzo smutne, o ile przynajmniej prawdopodobnie być mogą opowiadania dzienników wiedeńskich. Nękania długoletnią, powoli trawiającą chorobą — pisze *Fremdenblatt* — pracował Kaiser, walcząc z troską o chleb powszedni, z największym wysiłkiem, ażeby zarobić na utrzymanie swej rodziny. Od pół roku już opuścili go byli lekarze. Na domiar biedy trzeba było choremu zmieniać ciągle pomieszkani, ażeby zmniejszyć pogodu natarczywych wierzycieli, zdarzało się nawet, że po parę miesięcy Kaiser ukrywał się musiał w przedmiejskich zaułkach, gdzie odwiedzali go tylko najzaufańsi przyjaciele. Nie oszczędzano biednego pisarza nawet w ostatnich chwilach jego życia. Już zapadł był w agonię śmiertelną, a jeszcze okazała się potrzeba przeniesienia go do innego pomieszkania w Wilę dnia śmierci o zmroku, rodzina i przyjaciele sprowadzili umierającego do nowo wynajętego pomieszkania, gdzie go złożono na trzech krzesłach, na których też życia dokonał. Zmarły pozostawił wdowę i córkę, którą ubóstwiał i dla której częstokroć pracował ja o wyrobnik prosty, ażeby nie doznała niedostatku. Dyrekcyje kilku teatrów wiedeńskich oświadczyły się z gotowością urzędowania na rzecz wdowy i córki Kaisera przedstawień.

— **Okręt złożony z dwóch statków**, i urządzony w taki sposób, aby uchronić podróżnych od choroby morskiej, nazwany *Castalia* odbył już pierwszą wyprawę przez cieśninę kaletańską. Odpłynąwszy z Rausgate podczas gwałtownej burzy, przybył *Castalia* do Chalais po 2 godzinach i kwadransie żegluga tak wygodnej jaką sobie zaledwie wyobrazić można. Osoby znajdujące się na statku, nie czuły najmniejszego wstrząśnienia. *Castalia* płynęła około pół godziny dłużej niż zwyczajne parostatki. Z powrotem podróż odbyła się z mniejszą szybkością.

— **Przyrząd do pływania.** Amerykanin nazwiskiem Boyaton wykonał w tych dniach dość ryzykowną próbę w czasie podróży swej z Nowego Jorku do Crookhaven w Irlandyi. Zaopatrzył się on mianowicie w przyrząd do pływania swego wynalazku, i powziął śmiały projekt płynięcia za pomocą tego aparatu około 250 mil morskich. Boyaton wsiadł w Nowym Jorku na statek *Gurre*, którego kapitan nie chciał nawet słyszeć o wykonaniu podobnie zuchwałego zamiaru. Gdy jednak okręt zbliżył się ku brzegom irlandzkim, Boyaton potrafił uniknąć czujności kapitana, i korzystając z dogodnej chwili rzucił się wraz z swoim przyrządem w wodę. Telegram otrzymany w Londynie dnia 21. października zawiadamia, że Amerykanin szczęśliwie dostał się do brzegu, przepłynąwszy około 16 mil.

Zwyczajne roczne Walne Zgromadzenie Członków Czytelnicy akademickiej we Lwowie, odbędzie się dnia 15. listopada b. r. o godz. 3. po południu w sali IV. uniwersytetu. Porządek dzienny: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia Walnego Zgromadzenia. — 2. Przedłożenie sprawozdania Wydziału z czynności za rok szkolny 1874. — 3. Wybór Wydziału na rok szkolny 1875.

Janusz Sadowski
przewodniczący.

Stowarzyszenie c. k. poczmistrzów, ekspedyentów i ekspedytorów pocztowych w Galicyi, W. Księstwie Krakowskim i Bukowinie oznajmia niniejszem wynik kasowy od 11go Października 1874.

Przychód. a) Od czasu złożenia rachunku na dniu 10go Października pozostało w kasie gotówka 48 zł. 67 cent. b) Od 11go Października do 11. Listopada r. b. wpłynęło od pojedynczych członków jako zwrot zaliczek i procentów, lub jako wpłata na udziały 901 zł. 33 cent. Razem 950 zł.

Rozchód. W tym samym czasie wydano nowe zaliczki, wypłacono występującym członkom udziały, jakoteż wydano na koszty administracyjne 837 zł. 6 cent. Pozostało w kasie gotówka 112 zł. 94 cent.

Zaleszczyki dnia 11go Listopada 1874.

Leon Schiller
Wice-Prezes i kasyer.

RADA MIASTA LWOWA

(Posiedzenie z d. 12. listopada 1874.)

(Dokończenie.)

Z porządku dziennego załatwiono następujące sprawy:

W miejsce pana Walichewicza, który złożył mandat radnego, wybrała Rada członkiem komitetu zawiadującego miejskim zakładem sierot — p. Kulczyckiego.

Do komisji lokalnej dla spraw czyszczenia miasta, wybrała Rada pp. Miączynskiego, Moszczańskiego, Zbrożka, Piątkowskiego i Hillicha. P. Moszczański oświadczył, iż nie przyjmuje wyboru, ponieważ należy już do dwóch komisyj. Rada nie przyjęła tej rezygnacji.

Radny p. Kulczycki zdał sprawę z następujących przedmiotów: Rada miejska nadała posadę nauczyciela kierującego przy szkole ludowej św. Anny, p. Bednarskiemu. Krajowa Rada szkolna nie zatwierdziła tej uchwały Rady miejskiej z tego powodu, ponieważ rzeczywistym dyrektorem tej szkoły jest ciągle p. Jakób Czapelski przez ministerstwo mianowany inspektor szkolny.

Ze względu na to, że Rada miejska nadając p. Bednarskiemu posadę nauczyciela kierującego nie wiedziała o tem, iż ma mu nadać tę posadę prowizorycznie, ze względu na to, że p. Czapelski po rozpisaniu konkursie na tę posadę, nie kompetował o nią, postanowiła sekcya V. wystosować do kraj. Rady szkolnej pismo z zawiadomieniem, że „Rada miejska nie widzi potrzeby zmieniania swych dawniejszych uchwał” — „nie widzi potrzeby zmieniania uchwały co do mianowania pana Bednarskiego stałym nauczycielem kierującym” i „wzywa kraj. Radę szkolną aby bezzwłocznie zatwierdziła p. Bednarskiego na posadzie nadaanej mu przez Radę miejską.”

Nad temi wnioskami sekcji V. wszczęła się bardzo ożywiona dyskusya, w której brali udział pp. ks. Sembratowicz, dr. Gerstmann, Niemczynowski, Gromann i Starkel. Z wymienionych pp. mówców postawił tylko ks. Sembratowicz wniosek tej treści: „Celem załatwienia tego sporu w jak najlepszy sposób, zamianuje Rada p. Bednarskiego tylko prowizorycznym nauczycielem kierującym.”

Pp. Niemczynowski i Gromann przemawiali za wnioskami sekcji V., dr. Gerstmann przyłączył się do wniosku ks. Sembratowicza, a p. Starkel dał obszerne wyjaśnienie całej tej sprawy i podał motyw, które skłoniły kraj. Radę szkolną do powzięcia powyżej wymienionej uchwały. Rada miejska przyjęła wniosek sekcji V.

Rada uchwaliła wyasygnować nauczycielom przy m. szkołach ludowych, pp. Skutnickiemu wyższą placę etatową, a Opalkowi niższą placę etatową od 1. września rb. Toż samo uchwaliła Rada na wniosek sekcji V. wyasygnować wszystkim nauczycielom i nauczycielkom miejskich szkół ludowych nadwyżki plac od 1. września r. b. a tylko nowomianowanym nauczycielom p. p. Pietraszkiewiczowi, Kowalówce i Szpetmańskiemu od 1. listopada r. b.

Katechetom m. szkół ludowych, wykładających w szkołach żeńskich i żeńskich tygodniowo przeszło 20 godzin, uchwaliła

Rada na wniosek sekcji V. wyznaczyć remuneracyę w kwocie 500 zł. rocznie od 11. września r. b.; kwotę na ten cel potrzebną, w wysokości 2500 zł. wstawić w budżet szkolny na r. 1875 i wezwać konsystorz, ażeby na przyszłość przedkładał Radzie miejskiej kandydatów na posady katechetów do wyboru i mianowania.

Rada odrzuciła rekurs w sprawach budowniczych przeciw zarządzeniom magistratu: p. Izaaka Jeklesa i Aroua Philpa, a natomiast uwzględniła rekurs pp. Dawida i Peszy Janczera, którzy są tabularnymi właścicielami piwnicy w kamienicy l. 47 przy ul. Sobieskiego i gdyby im, jak to proponował magistrat — zamurowano wchód z tej piwnicy na ulicę — zostałoby pozabawieni całego mienia.

Rada przyjęła do gminy m. Lwowa p. Ferdynanda Góralskiego za opłatą taksy 10 zł.; przyrzeczenia przyjęcia do gminy udzieliła Rada pp. Władysławowi Ochenkowskiemu, urzędnikowi Wydziału krajowego za opłatą taksy 30 zł.; Wiktorowi Żurakowskiemu, urzędnikowi oddziału rachunkowego w Wydziale krajowym, za opłatą taksy 10 zł.; Janowi Grzegorzewskiemu, wychodźcy z Królestwa Polskiego, współpracownikowi *Gazety Narodowej* za opłatą taksy 10 zł.

NOTATKI LITERACKO-ARTYSTYCZNE.

➤ **Stanisław August** należy do rzędu tych osobistości historycznych, które lubo na barkach swoich dźwigają winy i grzechy, od jakich najwomowniejszy rehabilitator zupełnie ich oczyścić nie zdoła, niemniej przecież posiadają niemało stron dodatnich i zasług, odkrywanych dopiero po większej części przez późną potomność, tj. w czasie, gdy uprzedzenia i namiętności przyćmiewały wolny od stronniczych zapędów historyk ze sumiennością sprawiedliwego sędziego zebrałszy wszystkie dane za i przeciw, wyda na prawdziwie oparty wyrok. Przed niewielu dniami w temże samem piśmie autor notaki o korespondencyi Poniatowskiego z księżną Daszkow dał nader zręczną i błyskotliwą, lecz na pozór tylko prawdziwą charakterystykę tego króla, któremu długoletnie studia poświęcić trzeba, chcąc go ocenić gruntownie. Zarzucił mu między innymi, że oddany płochym rozrywkom i motyłom miłostkom, nie troszczył się o kraj i o rządy nad nim Oile zarzut ten jest niezasadnym, dowodzą stopy po większej części własnoręcznych korespondencyi królewskich w różnych materyach publicznych — dowodzą różne, rzucane przezeń na papier prace, odnoszące się do najżywniejszych spraw politycznych. Jedną z nich opatrzoną przedmową i uwagami, wydał dr. Ludwik Gumpłowicz, p. n. *Stanisława Augusta projekt reformy żydostwa polskiego*. Jestto elaborat, podyktowany jak się zdaje sekretarzowi koronnemu, Sikorskiemu, przez króla i własnoręcznie przezeń poprawiony a przeznaczony do wniesienia na sejmie czterolatnim. „Wiadome przygody” jak się wyraża Czacki, uporczywy konstytucyjny 3go maja przeciwnik, „przerwały zaczęta pracę... Wydawca wnosi ze słów Czackiego, że ta praca nie tylko była „zaczęta”, lecz że „były w tym przedmiocie rozprawy i że scierały się z sobą przeciwne zdania” czego jednak nie dowodzą bynajmniej przytoczone uwagi Czackiego, że „we wsiach miano szynkować zakazaną... że „wielu chciało stosować naukę żydów tylko do jęka narodowego lub pomocnych... bo to się mogło odnosić i odnosiło zapewne do prywatnych dysput, jakie poprzedziły oficjalne zajęcie się sprawą.

P. Gumpłowicz nie szczędił Poniatowskiemu najwyższych pochwał za rzeczony projekt, stawiając go nie tylko nierównie wyżej, jak wszystkie poprzednie, mianowicie Butrymowicza, Kołłątaja i Czackiego, ale nawet oświadczaając wprost, że „w wieku XVIII. ani w Polsce, ani nigdzie indziej lepszego projektu ani było, ani być mogło”, że i dziś „po 80 latach obfitych w przewroty i przeobrażenia polityczne, po tak olbrzymim rozwoju i postępie naszych stosunków społecznych, znajdujemy w nim pomysły zdrowe, nie przestarzałe, które dziś jeszcze dałyby się z dobrym skutkiem zastosować w praktyce.”

Z innymi, wymienionymi powyżej projektami obznajamia p. G. czytelnika tylko pobieżnie; z mało znanej broszury Mateusza Butrymowicza (r. 1789) przytacza obszerne wyjątki, za co mu jednak szczerze jesteśmy wdzięczni, bo rzecz ta tak ze względu na treść, jak na język dziwnie jedyny, piękny i rodzimy, zasługuje na większe rozpowszechnienie. Nie ograniczając się na historycznej stronie przedmiotu, dr. G. mówi o obecnym stanie kwestyi żydowskiej i zwraca się zwłaszcza do dziennikarstwa naszego z ostremi zarzutami. Można się spodziewać, że w interesowanych kołach broszura pana G. wywoła szczególną dyskusyę.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Osobliwsze wykrycie zbrodni.)

(Dokończenie.)

Z temi tedy szczegółami przystąpił trybunał sądowy pod przewodnictwem radcy p. Bu-

dzynowskiego, w obecności radcy Stenzla i ad-junkta Gwiazdona, jako assesorów, dr. Leżańskiego jakooskarżyciela, dr. Jeklesa jako obrońcy pod sądowego, pp. lekarzy dr. O. Litwinowica i Tan-gla jako rzeczoznawców — dnia 11 b. m. do przeprowadzenia rozprawy głównej w obec sędziów przysięgłych w sprawie Józefa Królikowskiego, oskarżonego przez prokuratoryę o zbrodnię morderstwa pospolitego z §§. 134 i 135 ust. 4 ustawy karnej.

Pod sądny: Józef Królikowski, także Markowski zwany, niewiadomego pochodzenia nieznający swych rodziców, 23 lat liczący, obr. r. kat. za kradzież karany już przez lwowski sąd kryminalny 3 miesięcznym więzieniem, wątlęj budowy ciała, moralnie zupełnie zaniedbany, powtórzył prawie dosłownie swe zeznania poczynione w śledztwie szczegółowym. Szczególniejszy nacisk kładł on na to, że Anna Kudleńko skradła mu 5 złr., że za to, już po jej wydaleniu z Dublin, odebrał jej kożuch, że niewidziana przez nikogo przyszła ona do niego do Dublin o północy pijana i wszczęła z nim kłótnię o kożuch i że wówczas uderzył on ją drągami po głowie a następnie dobijał ją tym drągami.

Zeznania te stoją w rażącej sprzeczności z zeznaniami lekarzy, którzy zgodnie orzekli, iż rany śmiertelne zadane być mogły Annie K. tylko obuchem i ostrzem siekiery, dalej stoją one w sprzeczności trzech pod przysięgą słuchanych świadków a mianowicie p. Julji Smyczyńskiej obecnie 33 letniej wdowy, utrzymującej w lecie r. b. traktynię w Duhanach; Amalii Spelter 14 letniej (niezaprzysiężonej) kuzyunki p. Smyczyńskiej i matki zamordowanej Anny, Maryanny Fedak, które szczegółowo opisały nam wstępnie niniejszego sprawozdania. P. Smyczyńska potwierdziła jeszcze dobitniej fakt, że Anna K. zniknęła w nocy na 22. czerwca; i że była dziewczyną porządną, piłą, pracowitą i bardzo trzeźwą a natomiast Królikowski był lekkożylnym pijakiem. Siekiera, którą prawdopodobnie zamordował Annę K. znajdowała się w jego posiadaniu, miał on bowiem klucze od piwnicy, w której zwykle rąbał drzewo. Dodała w końcu p. Smyczyńska, że Królikowski nie mógł być w posiadaniu 5 złr., trwonil bowiem pieniądze a miesięcznie pobierał tylko 4 złr. — Po zniknięciu Kudleńki w nocy na 22 czerwca nikt jej więcej nie widział.

Oskarżyciel publiczny, dr. Leżański wysnuł z tych faktów następujące oskarżenie: „Zachowanie się Królikowskiego w ogóle, zawiązanie stosunku miłosnego z Marysją Dumańską, przy równoczesnym istnieniu takiego samego stosunku z Anną Kudleńko, oddanie się pijactwu po jej zniknięciu, wzbudziły po wykryciu zwłok do przekonania, że on rozmyślnie pozbawił ją życia i na tem miejscu zakopał, gdzie przez długi czas oddawał się rozkoszom miłości. Przekonanie to ustaliło się tem bardziej, że Królikowski w bardzo krótkim czasie po zniknięciu Anny, opuścił Dublin, że będąc w wyłącznym posiadaniu siekiery p. Smyczyńskiej, i władając lepiej lewą ręką, mógł zadać Annie ciosy śmiertelne w prawą stronę głowy... Przypuściliśmy nawet, że zeznania Królikowskiego są prawdziwe; przypuściliśmy, że Anna K. zginęła z rąk Królikowskiego nie w nocy na 22. czerwca r. b. lecz w czasie późniejszym, przypuściliśmy, że zagrabił on jej kożuch, za wrzeczono skradzione 5 złr., że zamordował ją drągami a nie siekierą, przypuściliśmy w końcu, że zamiar Królikowskiego przed lub po wykonaniu czynu nie był skierowany na korale, buty, kożuch i 6 złr., które Anna K. posiadała w dniu przed zniknięciem i których to rzeczy do dnia dzisiejszego odszukać nie było można — przekonuje okoliczne przyznanie Królikowskiego, że gdy Anna K. po pierwszym uderzeniu naciągnęła się, on ją dobijał jak najsiłniej o tem, że działał przeciw Annie K. w zamiarze pozabawienia jej życia, że przeto dopuścił się zbrodni morderstwa pospolitego z §§. 134 i 135 ust. 4 utaw. kar. o którą to zbrodnię oskarżam go.”

Dr. Jekles w bardzo pięknem przemówieniu starał się przekonać pp. sędziów przysięgłych, że wypadek niniejszy kwalifikować się może co najwięcej jako zbrodnia zabójstwa z §. 140 ust. kar. nie miał bowiem Królikowski zamiaru, pozbawić swej kochanki życia.

Pp. sędziowie przysięgli odpowiedzieli na pytanie, ułożone w myśl §§. 134 i 135 ust. 4 ustawy karn. a opiewające na zbrodnię pospolitego morderstwa, jednogłośnie: tak.

C. k. trybunał sądowy skazał Królikowskiego na podstawie tego werdyktu na karę śmierci przez powieszenie.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

(S) **Kraków**, dnia 11go Listopada. (Koresp. *Gazety Lwowskiej*.) Podczas gdy w zaprzszłym tygodniu było powietrze dość jeszcze łagodne, w ubiegłym mieliśmy już dotkliwie zimno. Więcej deszczu jednak byłoby bardzo pożądanem. W ogóle oziminy w korzystnych ciągle warunkach się rozwł.

jają. Obecny stan temperatury nazwałoby można normalnym co do pory roku — gdyby nie uporczywy brak deszczów, który wprowadził dla zasiewów jak na teraz żadnych złych następstw mieć nie może — dotkliwie jednak czuć się daje mlynom wodnym, które w większej części z tego powodu zatrzymane być musiały.

Zauważyć przytem należy, że ziemiaki z tegorocznego zbioru są bardzo nietrwałe do przechowywania i prędko się psują i dla tego ofiarowanie tego produktu gwałtowne, spowodowało szybkie niżenie ceny. Płacono zł. 1.75—2.25 za korzec.

W skutek dobrych dróg dowozy na targi pograniczne coraz się zwiększają; w ubiegłym tygodniu dowieziono do 8.000 korcy różnego zboża. Obrót ciągle mały, gdyż okoliczni młynarze dla braku wody nie nie kupują.

Spirytus i w tym tygodniu miał ciągle słabą tendencję — ceny ciągle chwiejne, więcej skłaniające się ku niższym. Gotowy towar po cenach stosownych znajdował jeszcze odbiorców na gwałtowne potrzeby miejscowe. Na późniejsze terminy reflektoowano tylko przy znacznych ustępkach.

Wełna bez dowozu W ubiegłym tygodniu sprzedano kilka partij ze starych zapasów podolskiej pięknej wełny po 110 zł. do 113 zł. za centnar. Popyt z zagranicy znaczny. Godnym zanotowania jest znaczny przewóz konopi z wschodniej Galicji do Czech. Spedytorowie tutejsi wysłali kilkanaście partij tego produktu do Pragi, Hohenelbe etc. Chmiel znajdował się na targu tylko w średnich gatunkach, za który ofiarowano 65, 70—80 zł. za centnar. Oleju rzepakowego wywóz za granicę ustaje, gdyż tamtejsze fabryki mają jeszcze znaczne zapasy z przeszłego roku.

Dowóz zboża na targ nasz wynosił w ubiegłym tygodniu kolejami i osięd do 30.000 korcy przeważnie pszenicy.

Wspomniane już w ubiegłym tygodniu zachwianie się cen na ważniejszych targowiskach, zapoczątkowało w tym tygodniu jeszcze silniej z małym wyjątkiem na wszystkich placach europejskich. Marsylia i Londyn, Kiołewiec i Odessa, memniej jak targi środkowej Europy, popadły w większą niechęć do kupna i ceny prawie na całej linii z wyjątkiem gdzieś indziej żyta, mniej lub więcej się cofnęły. Odbyt pszenicy jako ograniczony odbytem mąki, wstrzymany został trudnością zbyta niższych gatunków a należy się obawiać, iż przy większych dowozach żyta, niskie gatunki mąki pszennej jeszcze trudniej znajdą umieszczenie. Ponieważ spekulacja w tym roku skazana jest w handlu zbożowym na bezczynność, przeto cały handel wywozowy zredukował się tylko do konsumentów, a ci także nie potrzebują robić zapasów, wiedząc iż wyższe ceny są niemożliwe, i że liczyć raczej należy na ceny niższe. Wobec takiego stanu rzeczy, gdy ceny i tak są już bardzo niskie, wprawdzie nie zdaje się, aby jeszcze wielki spadek miał nastąpić; położenie wskazuje wszakże, iż mający na sprzedaż produkta trzymać się z cenami nie powinni, tym sposobem bowiem tylko pozyskują pogorszyć mogą, ułatwiając za granicą sprzedaż zboża innego pochodzenia i o tyleż zmniejszając odbyt własnego. W tym roku raczej korzystać należy z odbytu; jaki jest, a przy cenie nie upierać się, jeżeli kto nie chce z krestencją swoją zostać się do roku następnego. Sprzedaż nie zawsze może być szybka, lecz powolnym a ciągłym odbitem trzeba się zadowalać.

Pszenica. Już targ wtorkowy był słabszy, lecz przy nieco niższych cenach,

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. Listopada.
Hotel Żorza:
 Pp. K. br. Hohendorf, z Kocowa. — A. Bocheński, z Otymowic. — W. Doroszyński, z Rossyi. — W. Gucwoski, z Kanta. — K. Petrowicz, z Wołoszkowa. — A. Obertyński, z Hatowiec. — G. Rutkowski, z Polski.
Hotel Angielski:
 Pp. Dr. M. Wurzel, adw., z Stanisławowa. — S. Romanowski, z Piotrowa. — A. Stecki, z Srodopolca. — J. Sumowski, z Wołynia. — M. Wyszynski, z Wołynia.
Hotel Krakowski:
 P. M. Falkowski, z Głuchowa.
Hotel Europejski:
 Pp. L. Nójński, z Stykawy. — S. Radolo, z Zadurowa. — H. Winnicki, z Liska. — J. Zawadzki, z Kiołestwa.

(N A D E S Ł A N E)

Wszystkim cierpiącym przywraca siłę i zdrowie bez lekarstw i kosztów

Revalesciere du Barry z Londynu.

Od czasu gdy wielu lekarzy tudzież zarządy szpitalne uznały skuteczność delikatnej Revalesciere du Barry nikt już nie byłby wtpił o siłę tego wyborowego pożywienia leczniczego; wymieniamy tu te słabości, które ono bezmedycyny i kosztów usunąć: Cierpienia żołądkowa, nerwów, piersi, płuc, wątroby, gruczołów, błony śluzowej, krtań, pęcherza i nerek, gruźlica, suchoty, astma, kaszel, niestrawność, zatkanie, biegunkę, bezsenność, ogólne osłabienie, hemoroidy, puchlina wodna, febra, zawrót głowy, kongestje krwi, szum w uszach, nudności i ekecyje nawet podczas ciąży, diabetes, melancholia, chudnięcie, reumatyzm, gościec, bladezka.

Wyciąg z 75 000 certyfikat o wyzdrowieniu w słabościach na które żadna medycyna nie pomogła. Obergimpera (w Badeniu) 22. kwietnia 1872. Pacjent mój, który od 8 tygodni wskutek chronicznego zapalenia wątroby okropnie cierpił i zgoła żadnego pożywienia przyjąć nie mógł, wyzdrowiał obecnie po użyciu pańskiej Revalesciere zupełnie. Wilhelm Burkart, chirurg. Montona w Istrii.

odbyt był znaczny — dopiero na targu piątkowym tak dalece zabrakło odbiorców, iż nawet z ustępką 20—30 cent. prawie nie sprzedać nie było można. Nawet wyborowe gatunki nie miały kupujących.

Żyto stosunkowo utrzymało się dobrze w cenie i miało zbyt łatwy, co przy większych dowozach niedługo zapewne potrwa.

Na owies, groch i fasolę, tak silnie dotąd utrzymujące się w cenie, osłabło poszukiwanie w skutek większych ofiarowań. Ceny jednakże niezbyt znacznej uległy niższe.

Jęczmień. Obrót prawie żaden, nawet na wyborowe gatunki popyt usłabł, a na ostatnie nie ma go wcale.

Płacono na naszym targu:
 Pszenicę białą 170 ft. w. zł. 8.50 9.—, 9-90
 „ czerw. 170 ft. w. 8.—, 9, do 9-40
 „ żółtą 170 ft. w. 7-50 8.— 9.—
 Żyto polskie 160 f. w. — 7.— 7-30
 „ podolskie 160 f. w. 6.— 6-50 6-75
 Jęczmień brow. 140 f. w. — 6-50 6-75
 „ na paszę — 5.— 5-50
 Owies 100 funtów wagi — 4-25 4-40
 Groch 180 funtów wagi 9.— 9-50 10-50
 Fasola 180 funtów wagi 10.— 10-50 11.—
 Rzepak 170 funtów wagi 10-25 10-50 10-75
 Rzepik 170 funtów wagi 8-75 9.— 9-25
 Siemię luiane 170 10.— 10-50 11.—
 Koniczyna czerw. funt. w. 40.— 41.— 42.—
 Talar 1 zł. 63 cent. — Rubel 1 zł. 54 cent.

— Sprawozdanie tygodniowe lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej o cenach zboża i produktów zrealizowanych na placu lwowskim w ciągu tygodnia od 29. października do 5. listopada 1874. Zboża. Pszenica 170 funt. złr. 7-25 do 8-25. Żyto za 160 ft. złr. 5-75-6-25. Jęczmień za 140 funt. złr. 5 do 5-75. Owies za 100 funt. zł. 3-75 do 4.—. Kukurudza za 170 funt. złr. 6 do 6-50 Zboża strączkowe. Groch za 180 funt. zł. 7-50 do 9-50. Nasiona. Koniczyna 180 funt. złr. 38 do 43. Anyż płaski za 100 funt. złr. 12.— do 13.—. Kminek za 100 funt. złr. 15.— do 17.—. Nasiona olejne. Rzepak zimowy 150 funt. złr. 9-50 do 10-25. Rzepak letni za 150 funt. zł. 8.— do 8-75. Lnianka za 150 funt. złr. 7-50 do 8.—. Potaż za 100 funt. zł. 10-75 do 15-50. Okowita 80 Tralles, 41 miar, gotowa złr. 13-25. Listopad-Maj zł. 13-50, Luty-Maj zł. 14, Maj-Sierpień zł. 14-75 do 15-25. Obrót ożywiony.

— Dochód kolei Karola Ludwika

	1874	1873
od 1. do 7. listopada	211.130-61	199.927-31
od 1. Stycznia do 31. października	10.005.313-22	8.037.632-55
razem	10.216.443-83	8.237.559-86

*** Statystyka policyjna.** C. k. dyrekcja policyi lwowskiej aresztowała w z. m. ogółem 726 osób. Z tych oddano do c. k. sądu krajowego 46 a do c. k. sądu powiatowego 135 osób. Magistratowi odstawiono celem wyzupaszowania ze Lwowa 120, do zbadania przyrzeczności 6, a do umieszczenia przy robotach 34 włoścogów. Do szpitalu odesłano 18 syfilietycznych i 6 innych chorych. Policyjnie zaś ukarano za burdę, opilstwo, włóczęgostwo i tp. 354 osób.

*** Wykaz ukaranych fiaków i dorożkarzy.** C. k. dyrekcja policyi skazała na karę aresztu lub grzywnę w drugiej połowie zeszłego miesiąca dorożkarzy l. 29. 58. 61. 114. 167. 178. 191. 214. 234. 253 za

Hotel Langa.

Pp. Dr. Kurzbaum, z Złoczowa. — J. Dobrzański, z Hruszowic. — A. Perrie, z Paryża. — K. Pruszyński, z Paleczynca.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 13. Listopada.
 Pp. Dr. A. Rappaport, adw., do Krakowa. — Z. Czuczawa, do Trembowli. — W. Brokl, do Krakowa. — J. Dobek, na Podole. — K. Zempicki, do Polski. — A. Michajłowski, do Brodów. — W. Sokolnicki, do Rossyi. — K. Zadurawicz, do Rożnowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 14. Listopada 1874.
 Barometr 730.96mm. Psychrometr suchy — 1.500°C
 Psychrometr wilgotny — 1.500°C. Prężność pary 3-92 mm. Wilgoc 100%. Zachmurzenie 10. Wiatr N.4. Ozon 7. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin: śnieg.

wymaganie wyższej nad takse należności, dorożkarzy l. 43. 82. 101. 107. 124; 134. 228 za niestawienie się do zamówionej jazdy; dorożkarzy l. 27. 137. 175. 190 i 241 za odmówienie jazdy; dorożkarzy l. 15. 154. 231. 248 za ukrywanie cennika; dorożkarzy l. 82. 87. 155. 246 za burdę uliczną; i dorożkarzy l. 3. 10. 64. 107. 135 i 213 za furmanienie zanieczyszczonymi dorożkami.

OSTATNIA POCZTA.

Według telegramu *Gas. Nar.* zmarł wczoraj nagle w Wiedniu deputowany galicyjski i poseł Sejmu krajowego Agopsowicz.

Z Izby handlowej otrzymujemy dziś komunikat, że w skutek jej odezwy oświadczyła c. k. jeneralna inspekcja austriackich kolei żelaznych w Wiedniu pod dniem 6. listopada b. r. do l. 9470, w sprawie przeniesienia dyrekcyi ruchu kolei Arcyksięcia Albrechta, że jej nic nie wiadomo o podobnym przeniesieniu. Nie zadawalając się jednak takim oświadczeniem, uchwalila Izba wystosować w tej sprawie niezwłocznie memoriał do Jego Excellenceyi p. ministra handlu.

Porządek dzienny dzisiejszego (d. 14. b. m.) posiedzenia austr. Izby deputowanych, jest następujący: 1) Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego tyczącego się projektu ustawy o zaprowadzeniu nowej ustawy karnej i ustawy samej. 2) Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego o konwencyi z Rossyą w sprawie znaczków handlowych. 3) Pierwsze czytanie wniosku dep. dr. Klepscha o uregulowaniu zewnętrznych stosunków prawnych starokatolików. 4) Wybory członków do komisyi celem obrad nad wnioskiem b. deputowanego hr. Prato o utworzenie osobnego sejmiku dla południowego Tyrolu. 5) Dalszy ciąg dyskusyi szczegółowej nad ustawą akcyjną.

W skutek nadeszłych wiadomości o zasłabnięciu J. C. W. Arcyksięcia Karola Ferdynanda, nie brali Najj. Państwo w dniu 12. b. m. udziału w łowach Najj. Państwo odjechali już w piątek (d. 13. bm.) z Pardubitz, a mianowicie Najj. Pan do Wiednia a Najj. Pani do Gödöllö. — Podczas ostatnich łowów spadła z konia ks. Melania Metternichowa, żona pułkownika od dragonów, ks. Pawła M. nie uszkodziła się jednak znacznie

Wydział budżetowy Izby deputowanych uchwałił d. 13. b. m. znaczną większością rezolucyę wniesioną przez ks. Juzyczyńskiego, aby zaważać rząd do przedsięwzięcia kroków, iżby Rada szkolna krajowa galicyjska w składzie swoim i działalności była tak urządzoną, jak Rady szkolne krajowe innych krajów koronnych. Minister oświaty oświadczył, iż niema nic do powiedzenia przeciw tej rezolucyi; podobnie uchwalono wniosek referenta względem podwyższenia pokrycia kapitału w budżecie oświaty o jeden milion zł. i uzyskanie tego kapitału ze sprzedaży obligacyi funduszu edukacyjnego, obok zastrzeżenia, aby o tej uchwałie uwiadomionym był minister skarbu.

Z Berlina donoszą półurzędownie że powtórne aresztowanie Arnima nastąpiło na podstawie §§. 133. i 148. ustę 2 kodeksu karnego. Arnim dostał spazmów. Lekarze sądowi wydali świadectwo, iż niepodobniestwem jest przenieść go do więzienia. Arnim strzeżony będzie w pałacu przez dwóch komisarzy policyjnych.

Przebiegi kolejowe:

Przychodzą:
 na główny dworzec: z Krakowa: o 5. godz. 57 min. rano, 9 godz. 45 m. w nocy i 10 g. 50 m. rano; z Czerniowiec: o 10. godz. 13 min. w nocy, 4. godz. w nocy i 3. godz. 5. min. po południu — z Podwołoczysk i Brodów: o 4. godz. 18 min. rano, 4. godz. 3 min. po południu i 10. godz. 58 min. w nocy; ze Stryja: codziennie o 7. godz. 22 min. wieczór, procz tego w Poniedziałek, Srodę i Piątek o 8. godz. 45 min. rano.

Odchodzą:

z Krakowa o 5. godz. 5. min. rano, 5. godz. 57 min. wieczór i 11 godz. 28 min. w nocy, do Czerniowiec: o 6. godz. 50 min. rano, 11. godz. 48 min. w nocy i 12. godz. 50 min. w południe; — do Podwołoczysk i Brodów: 12. godz. w południe, 10. godz. w nocy i 6. godz. 27 min. rano, do Stryja codziennie o 7. godz. 22 m. rano, prócz tego we Wtorek, Czwartek i Niedzielę o 8. godz. 20 min. po południu.
Z Podzamcza:
 odchodzą do Podwołoczysk i do Brodów: o 11. g. 32 m. w nocy i 12. g. 26 m. wpołudniu.

Skutki Revalesciere du Barry są bardzo dobre.

Ferdynand Clausberger, c. k. lekarz powiat. Pożywniejsza od mięsa, oszczędza Revalesciere ndorośli i dzieci 50 razy swoją cenę w innych środkach i potrawach.

Cena w blaszanych puszkach zawierających 1/2 funta 1 zł. 50 ct. 1 funt. 2 zł. 50 ct. 2 funt. 4 zł. 50 ct. 50 ct. Revalesciere czekolada w tabliczkach i proszkach na 12 filiżanek i 2 zł. 50 ct. na 24 filiżanek 4 zł. 50 ct. na 48 filiżanek 8 zł. 50 ct. na 120 filiżanek 10 zł. 288 filiżanek 20 zł. 576 filiżanek 36 zł. Miejsca sprzedaży: Barry du Barry et Comp. w Wiedniu, Wallfischgasse Nr. 8, w Białej u Alojzego Reicherta i Ericha Kellera; w Bochni u Franciszka Rojsa i J. Buisiewicz; w Brodach u E. Grünspanna; w Czerniowcach u Altha i Ignacego Schmircha; w Kołomyi u J. Sidorowicza; w Krakowie u Józefa Tanczyńskiego; we Lwowie u Piotra Mikolascha, Leopolda Rotlendera, Zygmunta Ruchera, F. W. Królikowskiego, Karola Schubutha i Jakuba Beisera, w Przemysłu u Edwarda Machalskiego; w Stanisławowie u Ferdynanda Stechera; w Stryju u Leona Gärtnera; w Tarnopolu u A. Morawetza i A. Buchelta; w Tarnowie u A. Tenetzy i W. E. A. Wielogórskiego; w Wieliczce u Rudolfa Lianerta — również we wszystkich miastach znanych aptekarzy i kupców.

Z Wiednia skutecznie się przesyła w różne strony pobraniem pocztowym.

Według innej wersji przesłuchanie hr. Hermann'a Arnima-Boytzenburg dało powód do ponownego uwięzienia.

Börsenztg. donosi, że hr. Arnimowi doręczono jeszcze 10 b. m. akt oskarżenia. i że do 3. grudnia proces prawdopodobnie będzie skończony.

W parlamencie niemieckim oświadczył 12 b. m. minister Delbrück na interpelacyę, że nie może jeszcze stanowczo powiedzieć czy ustawa o zaprowadzeniu obywatelskich sędziów cywilnych będzie jeszcze w ciągu tej sessyi przedłożoną. Dalej obradowano nad rozporządzeniem tyczącem się języka urzędowego w sądach, które upoważnia kanclerza do przedłużenia terminu używania języka francuskiego w sądach alzacko lotaryjskich. Deputowany alzacki Guerber żądał, aby prawo przedłużenia tego terminu przysługiwało parlamentowi; dziękował zresztą za przychylną tendencyę tej ustawy.

Dnia 11. b. m. ponowiły się w Paryżu demonstracye studentów przeciw profesorowi Chaufford w *Ecole Medecine*. Studenci wybili kilka szyb.

Kölnische Ztg. ogłasza następujący telegram z Hendaye z d. 11go o godzinie 5 1/2 wieczór: cała armia rządowa wyruszyła z Renterii do Irunu. Loma, który dowodził prawem skrzydłem, zdobył z bagażem w ręku najważniejsze drogi i wyżyny dominujące, podczas gdy Portillo, dowodzący lewem skrzydłem, oskrzydlał przekopy karlistowskie pod Ganchuzquieta w wąwozie do doliny Bidassoa. Karliści cofnęli się nie stawiając oporu. Baterie karlistowskie opuściły stanowiska przed Irunem, a główne ich siły podążyły ku gościncowi do Nawarry wiodącemu.

Wojska rządowe poniosły znaczne straty; depesza z Bayonne mówi o 200 ranach.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 13. listopada. Rozsiewane z powodu ogłoszenia pewnego aktu urzędowego w jednym z dzienników wiedeńskich pogłoski o nieporozumieniach między hr. Andrassym a rządem austriackim i o przesileniu w przedlitawskim gabinecie są najzupełniej pozbawione podslawy.

Berlin 13. listopada. Według dziennika *Post* ponowne uwięzienie hr. Arnima nastąpiło z tego powodu, że po odzyskaniu wolności ważne akta podawał do wiadomości trzecich osób. Wiadomość, że hr. Arnimowi doręczono akt oskarżenia jest przedwczesną.

Odpowiedz. redaktor: **Władysław Kozłowski.**

Zwracamy uwagę na dzisiejszy insert o **Krew przeczyszczającej herbacie Franciszka Wilhelma** aptekarza w Neunkirchen pod Wiedniem. Środek ten uzyskał powszechne uznanie u publiczności, gdyż co roku tysiące prób swego szczęśliwego wpływu przy reumatycznych i gośćcowych cierpieniach używa.

Cennik lwowskiej Izby handl. i przem.

Lwów, dnia 13. Listopada 1874.

Table with columns for 'Akcyje za sztukę', 'Listy zast. za 100 zł.', 'Obliżi za 100 zł.', 'Losy', 'Monety', and 'Kurs giełdy wiedeńskiej'. It lists various financial instruments and their prices.

Table with columns for 'pięć żądają', '2. Obligacje indemn. 50/0 za 100 zł.', '3. Akcyje', and '4. Listy zast. losowane'. It details interest rates and prices for bonds and stocks.

Table with columns for '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa', '6. Losy', and 'Kurs złota'. It includes information on preferred bonds, lottery results, and gold prices.

Table with columns for 'Weksle (Na 3 miesiące)', 'Kurs wiedeński', and 'Telegrafowany kurs wiedeński'. It shows exchange rates for various locations and telegraphic prices.

DZIENNIK URZĘDOWY

(4036 1-3) Obwieszczenie licytacyi.

L. 14697. D. 26. Listopada 1874 odbędzie się przy c. k. pow. Dyrekcji Skarbu w Stanisławowie...

Table with columns: L. porz., Okręg dzierżawny, Klasa taryfy, Cena wywołania (od mięsa, od wina), Licytacja odbędzie się w c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu...

Pisemne w 100% wadyum zaopatrzone oferty można najdalej do dnia 25. Listopada 1874 do 2. godziny po południu do naczelnika c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu...

(4009) Erkenntnisse.

Das k. k. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 31. October 1874...

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Ewiva Landtag“ in der Nr. 21 vom 1. November 1874...

(4024 1-3) Konkurs.

Das k. k. Landesgericht als Preßgericht in Prag, hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 31. October 1874...

L. 1024/R. s. o. Niniejszem ogłasza się konkurs na trzy posady przy szkole zreorganizowanej czteroklasowej w Limanow...

(4022 2-3) Edykt.

L. 5224/1874. C. k. Sąd powiatowy w Szczercu do powszechnej podaje wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności...

Jako cenę wywołania ustanawia się wartość szacunkową 790 zł. a. w. przyczem się uważa, że na pierwszych dwóch terminach...

Jako dalsze warunki licytacji, ustanawia się stosownie do wniosku wierzyciela, że realność w mowie będąca...

(4001 2-3) Edykt.

L. 1421. C. k. Sąd powiatowy w Jarosławiu ogłasza niniejszym, iż w celu wyegzekwowania wywalczonej przez c. k. uprz. gal. zakł. kredytowy włościański we Lwowie...

(3996 3-3) Obwieszczenie.

L. 24.735. W biurach c. k. Dyrekcji poczt odbędzie się w miesiącu Grudniu b. r. sprzedaż około 100 centnarów zużytego papieru...

(3995 3-3) Obwieszczenie licytacyi.

L. 19.977. Tarnowska c. k. powiatowa Dyrekcja skarbu podaje do wiadomości, iż w celu wydzierżawienia poboru podatku konsumcyjnego od mięsa...

Hankusowej połowa realności pod Nr. k. 157 w Kozach położonej w trzech terminach licytacyjnych na dzień 30. Listopada 1874...

Cenę wywołania stanowi suma szacunkowa w ilości 604 zł. 75 ct. w. a. Warunki licytacyjne przejrzeć można w registraturze sądowej...

(3986 3-3) Konkurs.

L. 25.038. Posada listonosza, i jedna a względnie dwie posady woźnych w obrebie c. k. galicyjskiej Dyrekcji poczt.

(3996 3-3) Obwieszczenie.

L. 24.735. W biurach c. k. Dyrekcji poczt odbędzie się w miesiącu Grudniu b. r. sprzedaż około 100 centnarów zużytego papieru...

(3995 3-3) Obwieszczenie licytacyi.

L. 19.977. Tarnowska c. k. powiatowa Dyrekcja skarbu podaje do wiadomości, iż w celu wydzierżawienia poboru podatku konsumcyjnego od mięsa...

(3999 2-3) **Edykt.**

L. 2915. W sprawie Hani Jakubowicz przeciw Maciejowi Jończemu o zapłacenie kwoty 21 złr. w. a. z pn. wyznacza się celem przedsięwzięcia dozwoleonej uchwałą c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z dnia 20. Lutego 1874 do l. 2205 publicznej przymusowej sprzedaży należącej do dłużnika Macieja Jończego połowy realności pod Nr. k. 334 w Wieprzu położonej ciała hipotecznego nie stanowiącej trzy terminy, na 15. Grudnia 1874, 12. Stycznia i 16. Lutego 1875, których ta licytacja w tutejszym Sądzie, każdym razem od godziny 10. zrana począwszy, się odbędzie.

Cena wywołania wynosi 2607 złr 50 ct. a wadium 260 złr 75 ct. w. a. gotówką, przyczem się nadmienia, iż na trzecim terminie ta połowa realności za jaką bądź cenę sprzedana będzie.

Trzecia część ceny kupna ma być złożoną, po wliczeniu do takowej wadium, w 14 dniach po prawomocnem zatwierdzeniu aktu licytacji, reszta zaś w 14 dniach po prawomocności tabeli płatniczej.

Blizsze warunki można przejrzeć w tusądowej registraturze.

O tem uwiadamia się niniejszym edyktem chęć kupienia mających tudzież niewiadomych wierzycieli, którzyby prawo zastawu na tę połowę realności sobie rościli, a dla których kurator w osobie Dr. Nowaka adwokata w Oświęcimiu ustanowiony został.

Z c. k. Sądu powiatowego Andrychów dnia 6. Listopada 1874

(3944 2-3) **Rundmachung.**

3. 2606. Vom k. k. Bezirksgerichte in Zbaraż wird kundgemacht, daß zur Einbringung der vom Abraham Berlas wiber Stach Masztalerz erfügten Forderung pr. 124 fl. sammt den hievon seit 1. Juli 1868 à 1 fr. von Gulden wöchentlich laufenden Zinsen, der Gerichtskosten pr. 4 fl. 58 kr. und den bereits zuerkannten Executionskosten pr. 1 fl. 47 kr., 3 fl. 17 kr., 2 fl. 2 kr. so wie der gegenwärtigen Kosten pr. 3 fl. 58 kr. ö. W. die executivne öffentliche Feilbietung der dem Schuldner Stach Masztalerz gehörigen in Romanówka sub C. Nr. 73 und sub rep. Nr. 3 gelegenen, feinen Tabulartörper bildenden, laut Protokolls vom 17. September 1869 pfandweise beschriebenen Realgrundwirthschaft bestehend aus den dazu gehörigen Gebäuden sammt 12 Joch 1095 D. Ackergrund zu Gunsten des Abraham Berlas bewilligt wurde.

Zur Vornahme dieser Feilbietung werden drei Termine und zwar auf den 17. Dezember 1874, 25. Jänner 1875 und 25. Februar 1875 jedesmal um 10. Uhr Vormittags hiegerichtliche mit dem bestimmt, daß die zu veräußernde Grundwirthschaft an den ersten zwei Terminen nur im oder über dem Schätzungswerthe am dritten Termine dagegen auch unter dem Schätzungswerthe an den Meistbietenden unter nachstehenden Citations- Bedingungen veräußert werden wird.

1. Als Meistpreis wird der erhobene Schätzungswerth dieser Grundwirthschaft im Betrage von 980 fl. österr. Währung bestimmt.
2. Jeder Kauflustige ist verpflichtet ein Badium von 100% d. i. den Betrag von 98 fl. öst. W. vor Beginn der Feilbietung zu Händen der Citations- Commission im Baren zu erlegen, welches dem Meistbietenden in den Kaufpreis eingerechnet den übrigen Cicitanten aber nach der Feilbietung rückgestellt werden wird.
3. Der Ersteher dieser Grundwirthschaft ist verpflichtet den Restkaufpreis der erstandenen Realität binnen 30 Tagen nach Zustellung des den Feilbietungsakt genehmigenden Bescheides nach Einrechnung des erlegten Badiums gerichtliche zu erlegen, werauf ihm das Eigenthumsdekret auf seine Kosten ausgestellt und er in den Besitz der erstandenen Realität eingeführt werden wird.

Die übrigen Citations- Bedingungen so wie der Schätzungsakt können in der h. g. Registratur eingesehen werden.
Zbaraż, am 30. August 1874.

(3969 2-3) **Edykt.**

L. 5237/civ. Ze strony c. k. Sądu powiatowego w Mikulińcach ogłasza się, że za przyzwoleniem c. k. Sądu obwodowego w Tarnopolu, uznaje się włościanina z Hawcza Oleksę Nowosada za marnotrawcę, i nadaje się mu kuratora, w osobie Michała Lemiszki, gospodarza z Hawcza.

Mikulińce, 1. Listopada 1874.

(4019 2-3) **Edykt.**

L. 55.654. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania Ozyasza L. Horowitza de praes. 18. Lutego 1873 l. 9469 o zaintabulowanie go na podstawie cessy Roberty Lanikiewicz z dnia 13. Lutego 1873 za właściciela sumy 7000 złr. w. a. z procentami, na sumie 31,746 złr. w. a. na dobrach Lipowce i Majdan intabulowanej uchwałą z dnia 22. Marca 1873 l. 9469 dozwalająca tej intabulacji wydaną została.

Powyższa uchwała doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomemu Janowi Chwalibogowi do rąk równocześnie w osobie adwo-

kata Dr. Balko z zastępstwem adw. Dr. Berlinera ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Jana Chwaliboga, aby w należytych czasie u ustanowionego kuratora, lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosił i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ileże z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisać będzie musiał.

Z c. k. Sądu krajowego Lwów dnia 24. Października 1874.

(4016 2-3) **Edykt.**

L. 9247 C. k. Sąd obwodowy w Złoczowie podaje do powszechnej wiadomości, iż dnia 20. Lipca 1874 Mathias czyli Maciej Kovachich, pensyonowany porucznik 8go pułku Huzarów, rodem z Uj Peesc w Węgrzech — w wieku 73 lat, z pozostawieniem testamentu, w Złoczowie zmarł.

Gdy ustawiczny spadkobiercy tegoż zmarłego sądowi nie są wiadomi, postanawia się dla nich kuratora w osobie tutejszego adw. Dr. Heynego, i o tem się ich edyktem zawiadamia

Z Rady c. k. Sądu obwodowego Złoczów dnia 21. Października 1874.

(4000 2-3) **Edykt.**

L. 7318. C. k. Sąd powiatowy w Haliczu oznajmia, że w skutek uchwały Stanisławowskiego c. k. Sądu obwodowego z dnia 24. Października 1874 do l. 12.397 Iwana Dyrde włościanina z Załukwi za marnotrawcę uznaje i dla niego kuratorem Iwana Kruka w Załukwi ustanawia.

C. k. Sąd powiatowy. Halicz dnia 30. Października 1874.

(4008 2-3) **Edykt.**

L. 53.060. C. k. Sąd krajowy we Lwowie na prośbę p. Jana Topolnickiego, p. Romualda Coppieters de Tergonde z teraźniejszego miejsca pobytu niewiadomego niniejszym edyktem uwiadamia, że uchwałą tabularną tego Sądu z dnia 31. Maja 1873 do l. 23.887 Jan Topolnicki za właściciela dóbr Jamelna, oraz rozmaitych sum i praw na dobrach Ulucz, Hroszówka i Łozina a względnie na resztującej cenie kupna tychże ostatnich dóbr intabulowany został.

Gdy teraźniejsze miejsce pobytu Romualda Coppieters de Tergonde Sądowi nie jest wiadome, ustanawia temuż sąd na jego koszt i niebezpieczeństwo p. adwokata Dra. praw Dwidowskiego kuratorem z substytucją p. adwokata Dra. Popiela, powołaną uchwałą tabularną kuratorowi adwokatowi Dwidowskiemu wręcza i otem p. Romualda Coppieters de Tergonde niniejszym edyktem uwiadamia się.

Z c. k. Sądu krajowego Lwów dnia 26. Września 1874.

(3991 2-3) **Edykt.**

L. 14485 74. C. k. Sąd obwodowy na zaspokojenie kapitału z dniem 1. Lipca 1869 w sumie 12480 zł. 29 ct. m. k. czyli 13104 zł. 51 kr. w. a. należącego wraz z prowizją 4 procent od tego samego dnia liczyć się mającą i kosztami administracji w kwocie 17 zł. 6 ct. m. k. czyli 17 zł. 95 1/2 ct. w. a. należnemi, po potrąceniu jednak opłaconych na tę należność 404 zł. 22 ct. m. k. czyli 424 zł. 58 1/2 ct. w. a. tudzież z prowizją zwłoki od pojedynczych przypadłych rat w półrocznych równych kwotach 427 zł. 30 ct. m. k. czyli 448 zł. 87 ct. w. a. od dnia 1. Lipca 1869 zalegających za każdą pojedynczą zapadłą ratę od dnia przypadłości aż do dnia uiszczenia po 4 procent liczyć się mającą i z nadzwyczajnym dodatkiem 2 procent w myśl §. 65 statutów galic. Towarzystwa kredytowego i zobowiązań dłużnika skryptem dnia 1. Listopada 1849 wystawionym objętych uchwałą Dyrekcyi z dnia 17. Sierpnia 1866 L. 2671 postanowionym nakonec kosztów egzekucyj w kwocie 17 zł. 71 ct. w. a. przyznanych i kosztów niniejszego podania w kwocie 26 zł. 82 ct. w. a. rozpisuje ponownie na rzecz galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego uchwałą c. k. Sądu krajowego Lwowskiego z dnia 22. Grudnia 1871 do l. 66787 dozwoleoną, a tusądową uchwałą z dnia 20. Marca 1872 do l. 912 rozpisaną, lecz później wstrzymaną egzekucyjną licytacją dóbr Pleszowice i Byków do masy spadkowej ś. p. Jerzego Romana księcia Lubomirskiego należących, w byłym obwodzie Przemyskim położonych hipotekę dla powyższej sumy stanowiących z zastrzeżeniem wszakże prawa potrącenia kwot na poczet wierzytelności zapłaconych, która to licytacja odbędzie się w trzech terminach, a to dnia 10. Grudnia 1874, 14. Stycznia 1875, i 8. Lutego 1875 r., każda razą o 10tej godzinie przed południem w biurze VI. Sądu obwodowego pod warunkami tusądową uchwałą z dnia 20. Marca 1872 do l. 912 ustanowionymi i urzędową Gazetą Lwowską z dnia 21. 23. 25. Maja 1872 Nra. 116 — 118 — 120 ogłoszonymi.

O tej licytacji strony sporujące — c. k. Prokuratora skarbu, wierzycieli hipoteczni — a mianowicie tych, którzy po 20. Czerwca 1874 jakie prawa rzeczowe na dobrach Pleszowice i Byków nabyli, lub któ-

rym uchwałą licytację rozpisującą i dalsze w tej sprawie zapaść mające uchwały albo przed terminem licytacyjnym albo wcale doręczone być mogły przez ustanowionego równocześnie kuratora adw. Łużckiego, z substytucją adw. Skórskiego i edyktami gazetą ogłoszonymi się zawiadamia.

Przemyśl, 7. Października 1874.

(3981 3-3) **Edykt.**

L. 3031/civ. W skutek odezwy c. k. m. del. sądu powiatowego w Samborze, z d. 15. Czerwca 1874 L. 7135 odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna sprzedaż przymusowa realność pod l. k. 93/80 w Tatarach położonej, Andrusia i Tekli Koss własnej, składającej się z budynków mieszkalnych i gospodarczych, gruntów, dalej ruchomości według protokołów de praes. 6 Sierpnia 1873 L. 2543 i 27 Stycznia 1874 L. 363 zajętych oszacowanych w trzech terminach, mianowicie: dnia 16. Grudnia 1874, dnia 20. Stycznia 1875, i dnia 17. Lutego 1875, każda razą o 10. godzinie przed południem.

Wartość szacunkową sprzedać się mających przedmiotów stanowi cenę wywołania w kwocie 2210 zł. 20 ct. w. a. Wadium wynosi 222 zł. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych, wolno w tusądowej registraturze przejrzeć.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Łąka dnia 30. Września 1874.

(4011 2-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 372. C. k. galicyjska Dyrekcyja lasów i domen, ma zamiar ustanowić w biurze technicznym inżyniera dla budownictwa lądowego i wodnego, kontraktem i rocznem wynagrodzeniem, a to tymczasowo na lat 3.

Ubiegający się o tę posadę, mają się zgłosić w przeciągu czterech tygodni do naczelnictwa podpisanej Dyrekcyi, celem wdrożenia dalszego porozumienia się, wyhajując się świadectwami z odbytych nauk zawodowych i dotychczasowem zatrudnieniem.

Znajomość języka polskiego lub przynajmniej jakiego narzecza słowiańskiego, jest pożądaną.

Z Prezydium c. k. galic. Dyrekcyi lasów i domen.

Bolechów 7. Listopada 1874

(4017 2-3) **Edykt.**

L. 399. C. k. Sąd powiatowy w Brodach, jako władza spadek po ś. p. Apolonii Igo ślubu Czernieckiej, 2go ślubu Buczyńskiej przeprowadzająca, ustanawia się adw. Dr. Ornsteina w Brodach kuratorem, ad actum dla niewiadomego z miejsca pobytu legataryusza Ferdynanda Buczyńskiego, celem zastępowania go w tejże sprawie spadkowej i traktowania ugody z nieletnimi spadko-

biercami z powodu ukrócenia ich prawnego zachowku; w którym to celu termin do biura Nr. 4 na dzień 27. Listopada 1874 na 9tej godziny rano się wyznacza.

O czem się nieobecnego Ferdynanda Buczyńskiego zawiadamia

C. k. Sąd powiatowy Brody dnia 30. Września 1874.

Doniesienia prywatne.

Oryginalne

Clayton & Shuttlewortha

lokomobile, młocarnie parowe, kieraty, młocarnie kieratowe i ręczne, wialnie, młynki, sortowniki, oryginalne angielskie młynki Bakera, młyny, srotowniki, sieczkarnie, gniotowniki, grabie, plugi, bronie, kultywatory, siewniki rzędowe i szerokokorutne (najnowsze, nadzwyczaj lekkie, dokładnie budowane amerykańskie „Buckeye“) otrzebiacze kukurydzy, maszyny do przyrządzania karmu dla bydła, jakoteż wszelkie inne maszyny rolnicze

utrzymują w swoich obficie zaopatrzonych składach we **Lwowie, Czerniowcach i Proskurowie**

Wichera & Kerman

generalni reprezentanci firmy **Clayton & Shuttleworth.**
Reperacye wszelkiego rodzaju maszyn jak najsumienniejsz i najtaniejsz się uskuteczniają.

(3903 9-?)
BALSAM VETORINIEGO
Od 70 lat bez żadnej reklamy znany i przez znakomitości lekarskie uznany i zalecony jako niezawodny środek na reumatyzm, osłabienie nerwów, kurcze, ból zębów, fluksy, szczególnie na rany i poparzenia. — Dostać można w każdej aptece i w fabryce we Lwowie, **flakon po 1 zł. 50 ct.**

Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny
we Lwowie ulica Grodzickich Nr. 1 (lub Rynek Nr. 45.)
w y d a j e
6% LISTY DŁUŻNE,
które muszą być wylosowane w przeciągu lat 15. od czasu wystawienia.
Listy te są na lokowanie kapitałów najwłaściwsze.
Suma wydanych listów dłużnych nie może przewyższać zabezpieczonych wierzytelności.
Wydawanie rzeczonych listów dłużnych zostaje pod kontrolą c. k. Rządu. One mogą być według ustawy z dnia 1go Lipca 1868 D. p. P. XXXVIII. Nr. 93, użyte do procentującego się umieszczenia kapitałów fundacyjnych, kapitałów zakładów pod dozorem publicznym zostających, tudzież kapitałów sierocińskich, fideikomisowych i depozytowych, także według kursu giełdowego do kaucyi służbowych i na wadya.
Wylosowanie listów dłużnych odbywa się corocznie raz jeden w miesiącu Lipcu.
Zapadłe kupony wypłacają się 1. Lipca i 1. Stycznia każdego roku.
Tak za listy jak i za kupony nie potrąca się żadnego podatku.
Listy dłużne nabyć można w samym Zakładzie we Lwowie, a później we wszystkich Wydziałach powiatowych stowarzyszeń zaliczkowych Zakładu.
Także przyjmuje Zakład wkładki na książeczki kasy oszczędności od 1 zł. i wyżej, oprocentowując takowe po 6% — i kapitały na dłuższy czas które według umowy oprocentowane będą.
(3930 3-12)

Skład komisowy
HERBAT
z magazynu C. Traua
poleca
Kaisow Tea 1 funt złr. 5.
Sausirksy familijna złr. 4.
Souchong czarna złr. 3.60 ct. i złr. 3.
Congo złr. 2.40 ct. i złr. 2.
Proch z cherbaty 1 funt zł. 1.20ct.
F. W. KRÓLIKOWSKI
Lwów, róg ulicy Kopernika.

Dla cierpiących na płuca!

Stanislaus d. 17. września 1874.
Upraszam W. Pana o bezwzględny prze-
syłkę 15 flaszek ekstraktu słodowego i 2 fun-
tów czekolady słodowej pod adresem:
panu Franciszka Marka c. k. majstra piekar-
skiego. Przy tej sposobności nieszczęśliwy P.
największej pochwały za ekstrakt pański, któ-
ry mi przesłał przed kilku lat dla mego
pacjenta w Ungwarze. **Skutek był bowiem
nadszpodzielanie dobry.**
Maksymilian Eybrin
nadlekarz i lekarz sądowy.
Pregrade. Pańska czekolada słodo-
wa jak niemniej bonbony słodowe pomagają
mi bardzo na katar płucowy i kaszel.
Proszę mi więc przesłać znów jak najprędzej
(następuje obstalunek). Alojzy Sadar
c. k. wachmistrz żandarmeryi.

Wyłączny i główny skład prawdziwych
wyrobów słodowych Jana Hoffa we
Wiedniu. Kolowratring 3.
(3973 1-3)

In der Saamen- & Obstbau-Schule
Weinberlhof bei Bozen
sind von den schönsten
Süd-Tiroler Obstsorten-Bäume
zu billigen Preisen abzugeben;
so auch 2-jährige Veiseldorn- und Akazien-
Setzlinge, 100 Stück zu 60 kr.
Verzeichnisse werden auf Verlangen gra-
tis zugesandt. (3228 8-15)

Z prawdziwym skutkiem
jest prawdziwa

WILHELMA

antiartrytyczna i antireumatyczna
krew czyszcząca herbata

- w następujących słabościach do użycia:
- 1) w reumatycznych dolegliwościach;
 - 2) na gościec;
 - 3) na hemoroidy u wielu siedząc ch;
 - 4) w powiększeniu lub spuchnięciu wątroby;
 - 5) przy naskónych słabościach, a zwłaszcza przy liszajach;
 - 6) przy syfilistycznych cierpieniach;
 - 7) jako przygotowanie do używania wód mineralnych przeciw wyżej wymienionym cierpieniom;
 - 8) zastępuje wody mineralne także w wyżej wymienionych słabościach;

Zastrzega się przed fałszo-
waniem i oszustwem.

Przy zakupie zechce P. T. Publiczność
zwrócić uwagę na moją markę i firmę, która
na każdym pakiecie na zewnętrznej stronie
się znajduje, aby tym sposobem zapobiedz o-
szukaństwu.

Prawdziwą Wilhelma antiartrytyczną
i antireumatyczną, krew oczyszczającą herbatę
otrzymać można tylko z międzynarodowej
fabrykacji Wilhelma antiartrytycznej, anti-
reumatycznej, krew oczyszczającej herbaty w
Neunkirchen pod Wiedniem, lub też na skła-
dach w dziennikach wskazanych.

Pakiet podzielony na 3 porcyj,
przyrządzony według lekarskich przepisów,
wraz z objaśnieniem sposobu użycia w roz-
maitych językach 1 złr. Osobno za stępel i
opakowanie 10 ct.

Dla dogodności P. T. Publiczności, pra-
wdziwą Wilhelma antiartrytyczną anti-
reumatyczną, krew oczyszczającą herbatę
otrzymać także można: we Lwowie u
Zygma. Ruckera aptek., Jakóba Beizera a-
ptekarza, K. Schubtha, J. Piepesa aptek.;
w Belzie u Adolfa Grossa aptek.; w Bóbr-
ce u L. Miedleckiego aptek.; w Brodach
u M. S. Franzosa; w Brzeżanach u B. Fa-
denhechta; w Jagielnicy u J. Fischbacha;
w Johanneshal u Piotra Hoffmanna; w
Kamionce strumiłowej u Zawalkiewicza
apt.; w Kozowej u Part de Chaliba; any apt.;
w Krakowie u Trauczyńskiego apt. i u Jó-
zefa Jahna; w Nowym Targu u Karola
Lauera; w Przemyslu u J. Gaideczki; w
Rohatynie u L. Liebreicha; w Stanisła-
wowie u F. Stecher - Sebenitz; w Strysiu
u K. Krzyżanowskiego, L. Gärtnera i S. Dra-
gowskiego apt.; w Zurawnie u L. Postę-
pskiego aptekarza.
(3516 3-?)

Cierpiącym na rupturę

poleca się wcale nieszkodliwą a nadzwyczaj-
nie skuteczną **MASC** na rupturę Gottlieba
Sturzenegger w Herizau (w Szwajcaryi).
Liczne świadectwa i pisma dziękczynne
przyłączone są opisowi używania tego leku.
Maści tej dostać można w słoikach po
3 zł. 20 ct. w. a. tak u G. Sturzenegger sa-
mego, jakoteż u aptekarzy Zygmunta Ruckera
we Lwowie i Wiktora Redyka w Krakowie.
(3835 2-5)

Langue française.

Leçons et Conversations
par un parisien.

S'adresser rue Pańska 9.

(3982 2-2)

27 ct.

(3971 2-12)

W istniejącym już od lat składzie pod firmą:
**Fabriks-Niederlage und
Waaren - Haupt- Depot
des I. vereinigten Gebirgs-Weber und
Fabrikanten-Consortiums**

in Wien, Mariahilferstrasse Nr. 72.
sprzedają się pod najściślejszą gwarancją co do
prawdziwości towaru en gros i en detail po cenie

tylko 27 ct.

materje wełniane na suknie

najmniejszej i najlepszej we wszystkich kolorach,
gładkie w paski lub szkockie a to: **lustry, rypsy,
materje u osne piodowe, jednokolorowe i szkoc-
kie, najnowsze i najpiękniejsze na jesień i zime.
Flanela Nordpol (wattmal) i najnowsze ciężkie
materje północne, najmniejszej barochany na
suknie, piki, niebieskie, brązowe i białe barcha-
ny sznureczkowe i fanelowe, perkals ko-
smanozeńskie, kretony tureckie na szlafroki, pió-
tna rumburskie, holenderskie i surowe szlaczkie,
atlas-građ na pościelce, kolorowe materje na po-
ścielce, ręczniki damastowe, lniane i serwety,
angielskie ręczniki pikowe, płótna do frotero-
wania, gradle na matrace i sofy, chiffon 5/4
i 6/4 lok: szeroki nanking, materje na spodnie,
anyot-barchan, krawaiki jedwabne i kasze-
mirowe w wszelkich fasonach, pończochy, szkar-
petki, rękawiczki, chusteczki do nosa płóciene,
i batystowe, prócz wiele innych przedmiotów.**

Wszystko tylko 27 ct.

Wzory i spis towarów gratis i franko. Wysył-
ka za zaliczeniem skutecznia się rychło i sumiennie.
Fabriks-Niederlage u. Waaren-Haupt-Depot des I.
vereinigten Gebirgs-Weber- und Fabrikanten-
Consortiums in Wien, Mariahilferstrasse Nr. 72.

(2433 36 ?)

„Puritas“

Haar-Verjüngungs-Milch.

„Puritas“ ist keine Haarfarbe,
sondern eine milchartige Flüssigkeit, wel-
che die nahezu wunderbare Eigenschaft
besitzt, weisse Haare zu verjüngen. d. h.
allmählig und zwar binnen längstens
vierzehn Tagen jene Farbe wiederzuge-
ben, welche sie ursprünglich besaßen!

„Puritas“ enthält keinen Farb-
stoff. Man kann das Haar nach Belieben
mit Wasser waschen, man kann auf weis-
überzogenen Kissens schlafen, man wird
keine Spur einer Farbe merken, denn

„PURITAS“ färbt nicht, sondern verjüngt.

Der Gebrauch

ist der einfachste vor der Welt. Man
schüttet von der Milch auf die Hand, reibt
die Haare so lange damit ein, bis sie alle
gehörig durchfeuchtet sind und wiederholt
das alle Tage einmal. Das ist Alles. Hat
das Haar seine ursprüngliche Naturfarbe
wieder erlangt, was gewöhnlich nach zehn
bis zwölf Tagen der Fall ist, so genügt
für dessen fernere Conservirung eine wö-
chentliche 2malige Anwendung der Milch,
und können so Schur-, Backen- und
Vollbart, wie das längste und üppigste
Frauenhaar ebenfalls verjüngt werden.
Die Flasche „Puritas“ kostet 2
Gulden (bei Versendungen 20 kr. für Spe-
sen) und ist gegen Postnachnahme zu be-
ziehen durch

**Otto Franz & Comp, in Wien,
Mariahilferstrasse 38.**

Haupt-Niederlagen:

Wien: Josef Weiss, Apotheker, Stadt,
unter den Tauchlauben.

Pest: Josef von Török, Apotheker,
Königsgasse 7.

Prag: Josef Fürst, Apotheker, Schil-
linggasse.

Brünn: A. W. Wlasak, Apotheker
„zum röm. Kaiser.“

NB. Die Realität und Unschädlich-
keit obigen Gegenstandes erhält aus dem
Fachgutachten der „Wiener Medizinischen
Presse“ vom 2. August 1874, von welchem
an dieser Stelle in jeder ersten Monats-
Nummer stets ein Abdruck erscheinen wird.

Gustaw Bofinger w Rawensburg (w Wirtembergii).

5 medall
pierwszych wystaw.

Patentowane

5 patentów
za wiasne wynalazki.

Wozy i sanie bezpieczeństwa.

Bezwarunkowo pewnym przed niebezpieczeństwem

które spowodować może spłoszenie się koni, a tem też wywrócenie się powozu,
zbożenie z drogi, spadnięcie w przepaść, w ogóle pewnym przed każdym
możliwym niebezpieczeństwem wydarzyć się mogącym podczas jazdy koźmi
jest ten, który zaopatrzy powozy lub sanie, bezwzględnie czy takowe są
stare lub nowe, **aparatem bezpieczeństwa Bofingera.** Opisanie ilustrowane
z cennikiem i poświadczeniami skuteczności, rozseła fabryka darmo i franko.

Taksamo otrzymać można ilustrowane cenniki na patentowane aparaty do
fladowania drzewa przy lakierowaniu, szablon do malowania ścian i sufitów,
maszyny do tarcia farb dla robót ręcznych i maszynowych, maszyny do haf-
towania towarów lnianych i do prasowania bielizny, wałkownice do cholew
dla najmocniejszych skór i narzędzia dla stolarzy i szklarzy. Zapasy wszyst-
kich innych w używaniu będących maszyn dla przemysłowców i dla gospo-
darstwa domowego, tudzież wszelkich sprzętów, są na składzie. (3628 6-20)

Niezbędny środek

dla każdego domostwa

jest

c. k. wyłącznie uprzyw. orientalna

Kopf-Schuppen-Kräuter-Essenz

wynalazku Szczepana Karola Czene de Jánosfalva,

właściciela realności i c. k. przywileju

(WIEN, NUSSDORFERSTRASSE 31.)

Dla usunięcia tak zwanych parłów (łupieży na głowie) i powstałych
z nich wyrzutów zaskórnych, szczególnie u małych dzieci przy podobnych wyrzutach na głowie,
jakoteż dla porostu włosów jeśli korzeń nie jest zniszczony; tudzież przeciw migrenie i bolom
głowy jest szczególnie doświadczona i w krótkim czasie ogólnie wzięta

c. k. wyłącznie uprzyw. orientalna

Kopf-Schuppen-Kräuter-Essenz.

Esencję tę dostać można we wszystkich znacznych aptekach we Wiedniu i na prowincyi, jako
też u wynalazcy pod adresem **Stefan Carl Czene Edler v. Jánosfalva** k. k. Privilegiums-
Inhaber und Realitätenbesitzer, **Wien 9 Bez. Nussdorferstrasse 31** z kąd się także rozsyła na
prowincję za pobraniem pocztowym lub za przesłaniem ceny wraz z kwotą 20 ct. za opakowanie.

Cena fiakonika wraz z broszurką i przepisem używania **1 zł. w. a.** We
Lwowie dostać można u aptekarza Zygmunta Ruckera.

(3826 3-5)

Bez gnotów!

Bez cylindrów!

C. kr. wyłącznie

uprzywilejowane

przenośne gazowe

lampy, pajaki, latarnie i przyrządy do gotowania,
pojedyncze i eleganckie, rozmaitego systemu i do wszystkiego przydatne,
są w znacznym wyborze na składzie u

J. Ohnstein & Co.,

Wiedeń, Kolowratring, Fichtegasse 9.

Bez wszelkiego przygotowania zaraz do użycia.

Cennik przesyła się na żądanie gratis i franco.

Odsprzedający otrzymają odpowiedni rabat.

(3972 2-8)

Medalem wyszczególniony wyrób.

Nie potrzeba już czernidla do butów!

C. k. wyłącznie uprzyw. dla Austrii i Węgier

Uniwersalny salonowy lakier do obuwia

męskiego i damskiego tudzież szorów końskich.

Podpisanemu udało się wynaleźć wyborny lakier do butów, w skutek czego szwarcowanie
butów zupełnie niepotrzebnem jest. Za pomocą pędzla smaruje się obuwie, które w przeciągu
kilkun minut otrzymuje połysk ciemno-czarny. Skóra nie cierpi na tem wcale, przeciwnie staje
się miększą, giętką i nie przepuszcza wody. Flaszki po 1, 2 i 3 złr. w. a. rozsyła fabryka i

główny skład: „Johann Gronar's Nachfolger“

Wien, Kohlmarkt Nr. 5 vis à vis dem Café Daum, im Hofe links.

Najlepsze w świecie smarowidło do butów i do konserwacyi

tudzież do nadania skórze giętkości

jest

Rosyjski olej do skóry.

Olej ten odznacza się przedewszystkiem swym zapachem tak, że obuwie tym olejem
zapuszczanem, można odwieść bez obawy każdy salon. Płyn ten chroni skórę przed wpływem
powietrza, gorąca i wilgoci wszelkiego rodzaju, a skóra smarowana od czasu do czasu tym ole-
jem staje się bardzo miękką i elastyczną i nie przepuszcza wilgoci. Poty z nóg nie wpływają nieko-
rzystnie na skórę, takowa zostanie miękką i giętką i uzyskuje większą trwałość. Wysmarowa-
wszy skórę tym olejem, można takową każdą razą wygłancować lub wylakierować, przezco otrzy-
ma piękny i trwały połysk.

Flaszki po 30, 60 ct. i 1 zł. w. a.,

dostać można we Lwowie, w handlu F. W. Królikowskiego.

(3824 3-12)